193 To 5047 1971 Folyam 1–20

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XIII. ÉVFOLYAM — 1. — BEISKOLÁZÁSI SZÁM. 1971—72-ES TANÉVRE

1971. JANUÁR 21.

Az elsőévesek élén:

DÉKÁNI JOGKÖRŰ VEZETŐ

III. EMELET 355. Az ajtón egy tábla: I. évfolyam nappali tagozata. Dékáni jogkörű vezető: **dr. Gondi József egyetemi docens.** Fogadóórák: szerdán 1—3-ig, pénteken 2—5-ig. Igaz, ma csütörtök van, fél kettő. Most van egy kis ideje.

— Az 1969/70-es tanévben egy új „kar", helyesebben egy karhoz hasonló szervezeti egység kezdett el működni egyetemünkön. „Nyersanyag": az I. évesek. Feladat: az ügyes-bajos dolgaiknak, problémáiknak a megoldása. Segítség a középiskolai tanulási módszerről az egyetemire való áttéréshez. Tanácsadás és tájékoztatás a szakosodásnál. (Az 1968/69-es tanévtől az első év után kerülnek a hallgatók a különböző szakokra.) Jó kollektíva nevelése. A jó kapcsolat megteremtése az első évesek és az állami, s pártvezetés között. A hallgatók tanulmányi munkájának a megkönnyítése.

— Amikor beindult az új „kar", szó volt a kísérleti jellegről. Ma: 1971. januárjában?

— Az ideiglenes jelleg továbbra is megmarad. Úgy néz ki, hogy még a következő évben is. Az elképzelések még nincsenek konkretizálva, az egyetemi tanács fog dönteni ezek felől a későbbiek során. Ebben közrejátszik a Pécsi Tagozat megindítása, figyelmünket nagyrészt erre fordítottuk. Másfél év tapasztalatait összefoglalva úgy látom, hogy ez az új egység igen kiválóan bevált. Eredményes volt a patronáló tanárok munkája, javult az elsőéveseknek a kapcsolata az állami és pártvezetéssel. Viszont kapcsolatunk az elsőéves KISZ-vezetőkkel még szorosabb lehetne. Az elsősök vizsgajegyeit eredményként említem. A bukások száma kevesebb volt. S mivel a felvettek átlagos pontszáma összességében alacsonyabb, az eredménynek is gyengébbnek kellene lenni. De jobb. Szorgalmas egy társaság az első évfolyam!

— Említette a kapcsolatot. Milyen segítséget kapnak az elsősök az „áttéréshez", az egyetemi munkába való beilleszkedéshez? És milyet a szakosodáshoz?

— Történtek bizonyos lépések az áttérés segítésére. Persze ez elsősorban tanszéki probléma. A hangsúly a fokozatosságon van! Először kisebb követelményt támasztunk a hallgatók elé. Majd fokozzuk ezt. Sajnos a diákok nagy többségével nem tudjuk megértetni, hogyan kell nagy anyagot feldolgozni. Nem érzékelték — valójában mégis csinálták! A kérdés másik részéhez: a szakosítás ez a rendszere bevált. Így alaposabban meg tudjuk ismerni a hallgatókat — és ők alaposabb ismeretekkel rendelkeznek a szakra kerülés előtt. A szakosítási problémánk egészen minimális. Az alternatív kollégium eredményesebb így, hogy egy féléves lett, mint amikor egy évig szerepelt tantárgyként. Az előadók jobban alkalmazkodnak a hallgatók szintjéhez. És segítettünk azzal is, hogy írásos anyagot adtunk ki, így könnyebb megtanulni.

— A tapasztalatokon keresztül bizonyára tervek is vannak. Hogyan hetvenegy szeptemberétől?

— A kísérleti felvételi értékelése még folyamatban van. Ezért csak elöljáróban: e felvételi módszernek van jó néhány előnye. A pozitív vonások mellett vannak hiányosságai is. Persze a pályaalkalmasság eldöntése nehéz és összetett kérdés. Ezért a jövőben még pontosabban kell a feladatokat megfogalmazni. A szakosítás mechanizmusán szerintem a jövőben sem kellene változtatni. De: hosszabb idő maradjon a döntés előkészítésére! Nagy problémánk, hogy a szakosítás és a felvételi egybeesik. Három-négy nap kevés a jellemzések és a többi, a tanulókat érintő anyag átnézéséhez! Csak a problémás esetek átnézése nem szerencsés. Jó lenne, ha valamivel később történne meg a döntés! Ez lehetséges, mert mint említettem, csak néhány hallgatót érintő problémánk volt a szakosítással kapcsolatban.

— Tegyük fel, hogy egy középiskolás ül a helyemen. A mi egyetemünkre jelentkezik. Mit mondana neki?

— Pályaalkalmassági vizsgán elvárjuk, hogy a Népszabadság politikai, gazdaságpolitikai, általános műveltségi szintjén tájékozott legyen. Aki ide jelentkezik, annak kell, hogy legyen ilyen irányú érdeklődése is. S nem úgy, hogy a felvételi előtt 10 napon keresztül reggeltől estig újságot olvas. Nem bemagolt tudást várunk, hanem a kérdések iránti, általános érdeklődést!

Felvételi tárgyak

Aki a Közgazdaságtudományi Egyetemre jelentkezik, annak két tárgyból

1. MATEMATIKÁBÓL,

2. TÖRTÉNELEMBŐL VAGY POLITIKAI GAZDASÁGTANBÓL kell felvételi vizsgát tennie

és **PÁLYAALKALMASSÁGI-n** is helyt kell állnia.

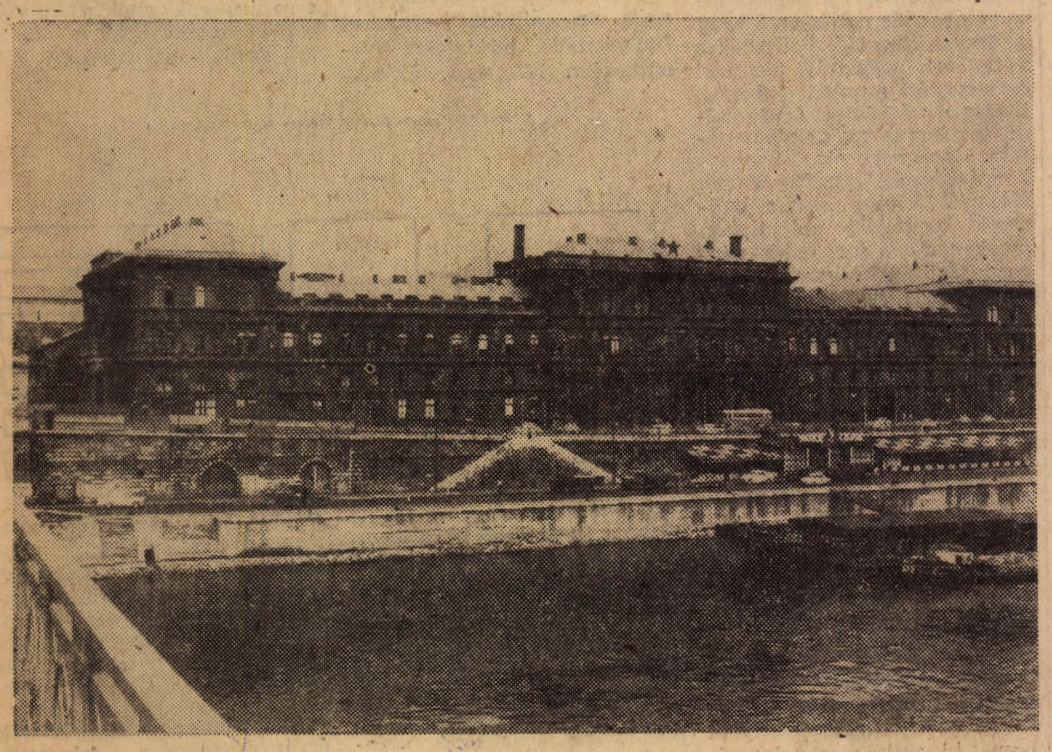

Kihelyezett tagozat Pécsett

Az évnyitón elhangzott szavak óta 102 pécsi diáktársunk már túl van első félévi vizsgáin. A jövő tanévtől kezdve az általános képzés helyett a hangsúly a szakképzésre helyeződik át.

Egy új tagozat indítása természetesen sok nehézséggel jár. Egyetemünk és a tagozat között 240 km a távolság, amit ténylegesen, de képletesen is nehéz áthidalni. A Pécsett tanulók csak fokozatosan ismerhetik meg egyetemünket, ezért az első napokban amolyan „mostohagyerek"-nek érezték magukat. Aztán kiderült, hogy nehézségek, kollégiumi elhelyezéssel, a jegyzetellátással itt Pesten is vannak. Vállalniuk kell természetesen az úttörők szerepét, amelyet nehezít, hogy egyik kollégiumuk 15 km-re van az egyetemtől, Pécs külső kerületében. A pesti látogatások azonban rádöbbentették őket, hogy pesti társaik kollégiumi elhelyezése sem problémamentes és az oktatás színvonala sem magasabb.

(Folytatás a 2. oldalon)

Studium generale

Figyelmeztető jelek mutatják: ahhoz, hogy ne csökkenjen a fizikai dolgozó szülők gyermekeinek aránya a felsőoktatásban, hogy egyenlő eséllyel szerepeljenek a felvételi vizsgákon, a társadalom sokoldalú támogatására van szükségük.

Ennek a munkának két területe van: a már egyetemre felvett fizikai dolgozó szülők gyermekeinek segítése, valamint a középiskolákban tanuló hasonló sorsú gyerekek egyetemi felvételire való előkészítése.

KISZ-szervezetünkben is mindkét területen kezdődött munka. Most azonban a jelentősebbről, a középiskolákban tanuló kétkezi dolgozó szülők gyermekeinek segítéséről adunk tájékoztatót.

Az elmúlt tanévben a KISZ-bizottság kidolgozta a segítségnyújtás irányelveit és módszereit. Abból indultunk ki, hogy a támogatást ki kell terjeszteni az ország egész területére. Különösen azokra a megyékre, amelyek kiesnek a felsőoktatási intézmények vonzásköréből. A segítségnyújtást a harmadikosoknál kell kezdeni, s legalább egyéves intenzív kapcsolatot kell fenntartani a tehetséges tanulókkal, s főleg azokat kell kiválasztanunk, akik hivatást éreznek a közgazdász pálya iránt, egyetemünkön akarnak továbbtanulni. Céljaink valóra váltása érdekében:

1 Valamennyi megye középiskolájához eljuttattuk terveinket, elképzeléseinket, s legtöbb esetben a felvételi tárgyakból egy rövid tájékoztatót, követelményismertetést.

2 A harmadikosok körében felmérő dolgozatokat irattunk, és ezeket egyetemünk hallgatói javították ki. A legjobb eredményt elérő 200 vidéki középiskolásnak egyhetes előkészítő tábort szerveztünk a tanév végén.

A tábor programjában naponta 8 órás tanulás szerepelt, a szaktárgyakból, valamint politikai ismeretekből. 10 fős csoportokban oktattunk. A foglalkozásokat tanári előkészítéssel hallgatóink tartották — akik derekasan helytálltak a tanításban, de példamutatásukkal megkedveltették az egyetemet is. Lehetőségeink csak 42 hallgató részvételét igényelték — pedig jóval többen jöttek volna!

3 A ma már negyedikes tanulókkal a tanév folyamán rendszeresen levelező kapcsolatot tartunk fenn, jönnek-mennek a feladatok és megoldások, tematikai útmutatások.

4 A tanév folyamán — még a felvételi vizsgák előtt — újabb egyhetes tanfolyammal zárjuk az előkészítő kurzust azoknak a negyedikes középiskolásoknak, akik a múlt tanévben táborozásunkon már részt vettek.

5 Ezzel párhuzamosan a jelenlegi harmadikosok „beiskolázását" is megkezdjük, a felmérő dolgozatokat előkészítjük, s aztán folyamatosan megy minden úgy, mint fentebb leírtuk.

Tehát ma már folyamatosan dolgozunk. Tervünk és célunk majd akkor válik valóra — részben — ha patronáltjaink közül 1971. szeptemberében jó néhányan megkezdik egyetemi tanulmányaikat.

KÜLÖNKIADÁS KÖZÉPISKOLÁSOKNAK

Egyetemi életünk új alkotmánya

A már életbelépett Szervezeti és Működési Szabályzat az egész egyetemi rend új, modernebb megfogalmazása, a hozzá kapcsolódó Tanulmányi és Vizsgaszabályzattal, Fegyelmi Szabályzattal, új ösztöndíjrendelettel, valamint a kollégiumi önkormányzat bevezetésével. A száraznak tűnő megnevezések mögött szűkebb egyetemi életünk alkotmánya rejlik.

A legfontosabb rendelkezések fogalmazódtak újjá, amelyek a hallgatók-oktatók munkáját érintik. Így például változott a vizsgaidőszak, a vizsgák, utóvizsgák rendje, az ösztöndíjak nagysága és odaítélésének módja, a kollégisták döntési jogköre — hogy csak címszavakat említsünk.

Fontossági sorrend természetesen több is felállítható, mi most mégis a KISZ-szervezet megváltozott feladatait, jogkörét emeljük ki — úgy érezzük, helyesen választva.

Változásokra, új lehetőségekre célzunk, bár olvasóink közül még sokan KISZ-szervezetünkről a legelemibb ismeretekkel sem rendelkezhetnek. Ezért csak néhány szóban a KISZ jelenlegi szervezeti felépítéséről.

Alapszerveinket általában 2—3 tanulócsoport alkotja. Kivétel az első évfolyam, ahol egy tanulócsoportból szerveződik egy alapszerv. Az alapszerveket nem az évfolyamok, hanem a karok fogják össze. Karonként választott kari vezetőség működik. Az egyetemi KISZ-szervezet legfelsőbb fóruma a KISZ-bizottság.

Minden egyetemen, így nálunk is, függetlenített KISZ-titkár áll a szervezet élén.

Nem véletlenül szóltunk elsőként a szervezeti felépítésről, hiszen a mozgalom céljainak ezen kereteken belül kell megvalósulnia, a párbeszédeknek itt kell lebonyolódniuk. Az új Működési Szabályzat számtalan jogkört ad, ugyanakkor több munkát is kíván — nemcsak a vezetőktől, hanem elsősorban az alapszervektől, a tagságtól.

Mibe kerül a tanulás?

A szabályzattal párhuzamosan az új ösztöndíjrendelet megsokszorozza az „egyszerű" KISZ-tagok munkáját, felelősségét is.

5 kategóriába sorolja a hallgatókat a családban egy főre jutó jövedelem alapján, azonban a csoport javasolhatja egy kategóriával feljebb vagy lejjebb sorolását is. Az ilyen csoportos javaslat tehát érzékenyen érintheti egy-egy hallgató pénztárcáját.

Az említett kategóriák:

I.	— 500 Ft-ig
II.	500— 800 Ft-ig
III.	800—1100 Ft-ig
IV.	1100—1500 Ft-ig
V.	1500 felett

A szociális támogatás összege attól függ, ki melyik kategóriába tartozik. Kategóriánként változik a természetbeni juttatásokért (kollégium, ebéd) fizetendő térítések nagysága is.

A hallgatóknak adható természetbeni (ellátás, kollégium) és pénzbeni juttatások:

Természetbeni juttatás: pénz (Ft-ban)	KATEGÓRIÁK I.	II.	III.	IV.	V.
A. Kollégisták	ebéd + vacsora 300,—	ebéd + vacsora 300,—	ebéd + vacsora 200,—	ebéd + vacsora 100,—	ebéd + vacsora —
B. Nem kollégiumban lakók					
a) ha az eltartók az egyetem székhelyén kívül laknak	ebéd 300,—	ebéd 300,—	ebéd 200,—	ebéd 100,—	ebéd —
b) ha az eltartók az egyetem székhelyén laknak	ebéd 200,—	ebéd 200,—	ebéd 100,—	ebéd —	—

A kedvezményes természetbeni szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak (Ft-ban)

	I.	II.	III.	IV.	V.
Kollégisták fizetik:	50,—	100,—	250,—	500,—	700,—
Nem kollégiumban lakók fizetik:	40,—	80,—	140,—	240,—	—

Végezzünk egy gyors számítást, mibe kerül egy átlagos szociális körülmények között élő jó tanuló diáknak egy hónap az egyetemen. (Rossz tanulókkal pedig még az indulás előtt miért számoljunk?! Ennyire bíznunk kell önmagunkban és az utánunk jövőkben is.) A III. kategóriába sorolt kollégista hallgató havonta lakásért, ebéd és vacsoráért 250,— Ft-ot fizet ugyanakkor 200,— Ft szociális támogatást kap. Reggelijén és személyi kiadásain kívül tehát havi 50,— Ft-ot neki kellene fizetnie, azonban tanulmányi eredményéért ösztöndíjat kap. Ennek összege az előző félév tanulmányi eredményétől függ:

Átlageredmény:	Fizethető összeg forintig
3,51—3,99	100—200,—
4,00—4,50	200—350,—
4,51—5,00	350—500,—

Négyes átlageredményre 200,— Ft-ot kaphat, így tehát 150,— Ft megmaradó zsebpénzzel zárhatja a havi elszámolást.

(Az első évesek a tanév II. félévében a fizethető összeg alsó határát kaphatják.)

Az előző mondatban azért állt ott a feltételes mód, mert mint a fenti táblázatból is kitűnik, nemcsak az átlageredmények, de a forintösszegek is bizonyos határok között mozoghatnak.

A csoportok feladata ezzel tovább szélesült: a megadott határokon belül ők tesznek javaslatot a fizethető összeg nagyságára. A javaslatokról az Ösztöndíj Bizottság dönt, amelynek több mint fele részben választott hallgatók a tagjai.

Szavunkat hallatni

Ha csupán elmondjuk, hogy az új szabályzat alapján a kari és egyetemi tanács munkájában részt vesznek a hallgatók is — kevéssé értetjük meg, mit is jelent az, hogy nálunk már mindez három évvel ezelőtt megvalósult. Úttörő szerepünkkel nem kérkedni kívánunk, csupán megértetni, milyen fontos és hasznos lépésről van szó.

Hallgatóink választott képviselőjük révén beleszólhatnak például a tanrendek összeállításába — intézhetik saját ügyeiket; tanáraikkal, vezetőkkel egyenrangú félként tárgyalhatnak.

Nemcsak elvi lehetőségről van szó, hiszen KISZ-tagok döntenek a szociális segélyekről, társadalmi ösztöndíjakról, az I. évfolyamosok szakfelvételéről, kollégiumi felvételekről stb.

A „csak tanulni jöttem, a többi nem érdekel" jelszóval érkezők hamarosan meglepődve tapasztalják majd: véleményt nem nyilvánítaniuk — lehetetlen! Nemcsak azért, mert választani, javasolni vagy szavazni mindnyájuknak kell az évek során, hanem azért is, mert nem szólni, amikor szavukat várják, annyi mint lemondani jogaikról, saját érdekeik védelméről.

Középiskolai Vitakör

Szeretnél volt középiskolád KISZ-munkájában segíteni? Érdekel az agitációs munka? Szeretnéd politikai ismereteidet fejleszteni?

Egyetemünk KISZ-szervezetének egyik szakbizottsága a KÖZÉPISKOLÁS POLITIKAI VITAKÖR CSOPORT a felsorolt lehetőségek egyik letéteményese. Csoportunknak kb. 45—50 hallgató tagja van, akik a budapesti középiskolák politikai oktatásában segítenek. Osztály, vagy évfolyam szinten havonta 1—2 alkalommal tartunk vitaköröket a legkülönbözőbb témákból. Aktuális kül- és belpolitikai kérdések, fontos gazdaságpolitikai döntések ismertetése, az ifjúság egyes problémáinak elemzései szerepelnek témáink között.

Törekvésünk, hogy ne csak sablonos előadásokat tartsunk, hanem az érdeklődés felkeltésével, a vita megfelelő irányításával politikai élményt próbáljunk nyújtani a középiskolás diákoknak. Természetes, hogy elképzelésünk valóra váltásához széles körben tájékozott aktivákra van szükségünk, akiknek feltétlenül kell rendelkezniük bizonyos pedagógiai képzettséggel is.

Tevékenységünk azonban nemcsak vitakörök megtartásából áll. Most már hagyománynak tekinthető, hogy csoportunk rendezi meg a budapesti KISZ-bizottsággal karöltve a középiskolák POLITIKAI VÁNDORKUPA vetélkedőt. Az elmúlt év őszén megrendezett fordulóban 26 középiskola csapata vett részt, s úgy gondoljuk, a vetélkedő nemcsak jó szórakozási lehetőséget nyújtott a résztvevők számára, hanem ismereteik körét is bővítette.

Végezetül szeretnénk egy olyan kezdeményezésünkre felhívni a budapesti középiskolák negyedéves tanulóinak figyelmét, mely a pályaválasztás problémáiban segít nektek. Szívesen vállaljuk érdeklődés esetén egyetemünk felvételi vizsgáiról, a követelményekről, az egyes szakokról szóló tájékoztatók megtartását iskolátokban. Ha erre igényt tartotok, úgy kérjük, ezt február 5-ig jelezzétek címünkre: MKKE középiskolai Vitakör Csoport.

Egyik önképzési fórum: a TDK

A TDK tulajdonképpen a Tudományos Diákkör rövidítése. A TDK vezetője tanár. A körön belül több, a szakmai területen azonos irányban érdeklődő hallgató dolgozik együtt. Céljuk az, hogy saját területükön önálló vizsgálatokat, kutatásokat végezzenek. Munkájukra jellemző a kölcsönös együttműködés, segítés, vitatkozás. Ez természetesen csak úgy oldható meg, ha a kör tagjai szorosan azonos irányban érdeklődnek, kutatnak.

Így TDK-k létrejöhetnek tárgyanként (például politikai gazdaságtan, gazdaságtörténet, stb.), esetleg szakágazatonként (pl. ipar-marketing szakágazat, stb.), de létrejöhet azonos témák iránt érdeklődő különböző szakos hallgatók között is. A TDK-k munkájának célja az, hogy a hallgatók az érintett szakterületen végzett kutatások, vizsgálatok alapján *összefoglaló dolgozatot készítsenek.* Ebben leírják, hogy mi volt a kutatásuk célja, milyen módszert alkalmaztak és milyen következtetést, vagy következtetéseket vontak le.

A TDK-k működése lehetővé teszi azt, hogy a hallgatók bekapcsolódjanak a tudományos munkába. Ez a tapasztalatszerzés szempontjából is kedvező lehet minden hallgató számára. Egyetemünkön a TDK-dolgozatok sajátos körülmények között, nem mindig a fent kifejtettek alapján íródnak. A TDK-knak nem tagja minden hallgató, aki TDK-dolgozatot készít. Vannak szakok, ahol működnek TDK-k, vannak azonban ahol nem. És ez a többség. A körök szervezése főleg az alsóbb évfolyamokon fontosabb, ahol a hallgatók szakmai tudása még nem elegendő az önálló dolgozat megírásához, másrészt a közös tantárgyak (polgazd., gazd. tört., stb.) jobban lehetővé teszik a TDK-k szervezését.

A felsőbb évfolyamokon a TDK-dolgozatok készítése már jóval önállóbb munkát takar. A dolgozat, amelynek terjedelme 20—30 oldal, idegennyelvűnél 10—20 oldal a következőképpen készül:

Az oktatási év elején az egyes tanszékek — irányadó jelleggel a profiljuknak megfelelően — meghirdetik témájukat. A témajegyzéket, stencilezve és a Közgazdász hasábjain ismertetjük a hallgatókkal. Ez a témajegyzék *nem kötelező,* a megadott témákon kívül *bármilyen más témából* is lehet TDK-dolgozatot készíteni. A témák meghirdetésénél megadjuk a dolgozatok beadási határidejét is. A dolgozatot írni szándékozóknak jelentkezési lapot kell kitölteni.

A TDK-munkát egyetemi szinten a KISZ VB tanulmányi felelőse irányítja és fogja össze.

A TDK-felelősöknek kétféle hálózata van: egyrészt a tanszéki TDK-felelősök hálózata, akik segítik azon hallgatók munkáját, akik az illető tanszék profiljába tartozó témát választották; hallgatói oldalról pedig az egyes csoportok tanulmányi felelősei fogják össze a csoport TDK-tevékenységét, kari szinten a kari tanulmányi felelős.

A dolgozat elkészítésében a hallgatóknak a fő segítséget a tanszéki TDK-felelős nyújtja. Ő az, aki konzultáció formájában segít a hallgatóknak a felmerült problémák megoldásában, útmutatást ad a további munkát illetően és akihez bármilyen problémás (dolgozattal kapcsolatos) esetben fordulni lehet.

A TDK-munka területén működik idegen nyelvű szekció is, amelyet a nyelvi tanszék egyik oktatója vezet. Itt a hallgatók a dolgozatokat idegen nyelven készítik (pl. orosz, francia, angol, stb.). A beadott dolgozatokat bírálóknak adjuk ki. A bírálók véleménye alapján határozzuk meg, hogy mely dolgozatok kerülnek publikálásra.

A publikálás — a dolgozatok beszedése után egy hónappal — az egyetem által meghatározott napokon — TDK-ülésszak keretében — történik, amely időpontot már korábban meghatározzuk.

A dolgozatok publikálása különféle szekciókban történik (makróökonómiai, mikróökonomiai, filozófiai, stb.); itt a dolgozatok szerzői röviden ismertetik a dolgozatok célját, tartalmát és amennyiben van, a következtetéseket is.

A dolgozatokat az elbírálás után díjazzák. A kiemelkedő dolgozatok szerzőit — a lehetőségekhez mérten — pénzjutalomban részesítik. Ezenkívül jutalomból a legjobb dolgozatok, szerzőjükkel az élen részt vesznek külföldi TDK-ülésszakokon is. Hallgatóink szerepeltek már Lengyelországban, Bulgáriában, Csehszlovákiában és az NDK-ban. Ugyanígy a TDK-ülésszakunkra mi is meghívunk külföldieket, akik az idegen nyelvű szekció munkájában vesznek részt.

MIT VÁRUNK AZ ÚJ DIPLOMÁSOKTÓL?

1 A szocialista rendszer feltétlen híveiként minden leendő közgazdásznak értenie kell a szocializmus és a kapitalizmus lényegét, a két világrendszer küzdelmének gazdasági tartalmát és megnyilvánulási formáit; aktív közéleti személyiséggé kell válnia.

2 Kilépve az életbe, kinek-kinek az új munkaköri feladatának megfelelően, képesnek kell lennie a vállalatok helyzetének és működésének szakszerű elemzésére (akkor is, ha irányító intézményben dolgoznak), és a gazdaságpolitika, a népgazdasági tervek és helyzetek konkrét megítélésére.

3 Ha a gazdasági életnek nem is minden szférájában (ehhez ugyanis a jelenlegi tanulmányi idő nagyon kevés), de legalább azok egyikében a döntések előkészítésénél, megalapozásánál és megvalósításánál használatos alapvető, korszerű módszereket a gyakorlatban alkalmazni tudni kell.

4 Lépést kell tartani a közgazdasági tudományok és a gyakorlat fejlődésével, hogy ezáltal, idővel, a maguk területének rátermett felelős társadalmi magatartást tanusító szakembereivé válhassanak.

5 Az elmélet és a gyakorlat összekapcsolásával részben már egyetemi oktatásunk ideje alatt, részben az egyetemi oktatásunkra felépülő továbbképzés és szakközgazdászképzés keretében el kell érni, hogy közgazdászaink — bizonyos gyakorlati idő után — az egyes területek specialistái legyenek és meghonosítsák a gazdasági gyakorlatban a tudományos vizsgálódás elméletileg igazolt és bevált módszereit.

S ha az életbe kilépő új diplomásaink mindezt teljesítik, hamarosan tovább javul a köznapi életben, s főleg a többi diplomások körében egyetemünk oktatásáról kialakult kedvező vélemény, és a közgazdaságtudományi egyetem még inkább erősíti az őt megillető méltó helyét — a diplomások képzésének nemes versenyében.

Kihelyezett tagozat Pécsett

(Folytatás az 1. oldalról)

A tagozat oktatási célja egy olyan felsőoktatási intézmény kiépítése, amely alapvetően vállalati munkahelyek betöltésére alkalmas közgazdászokat képez. Ez azt jelenti, hogy az innen kikerülő hallgatók a vállalatok gazdasági elemzési és tervezési munkáit irányító, illetve a vállalatok áruforgalmi tevékenységét és piackutatását szervező és irányító közgazdászok lesznek. Ennek alapvető feltételeként a hallgatók megfelelő mélységben megismerik a fontosabb népgazdasági ágak (ipar, mezőgazdaság, belkereskedelem) sajátos vonásait, adottságait, törvényszerűségeit is.

Az alapvetően vállalati orientációt nem véletlenül hangsúlyoztuk: a pesti egyetem képzési rendjében egyforma súllyal jelennek meg a népgazdasági és vállalati kérdések, a „makroszint" és a „mikroszint" sajátosságai. A pécsi tagozat viszont elsődlegesen a különböző ágazatokban működő vállalatok, szövetkezetek, gazdaságok — tehát a „mikroszféra" — számára képez közgazdászokat. Olyan kezdő szakembereket bocsát ki, akik viszonylag rövid gyakorlati idő elteltével képesek vállalatuknál hasznosan közreműködni a gazdasági döntések előkészítésében, meghozatalában és a végrehajtás megszervezésében, akik az általuk választott funkcionális területekre vonatkozóan kifejlesztették magukban a gyakorlati ítélő- és alkalmazóképességet.

Ezzel összhangban a tagozat tudományos munkája is a közgazdasági kutatások olyan vidéki bázisának megteremtésére irányul, ahol a kutatások középpontjában a vállalati gazdálkodás kérdései állnak.

A Pécsi Kihelyezett Nappali Tagozat szakosítási rendje

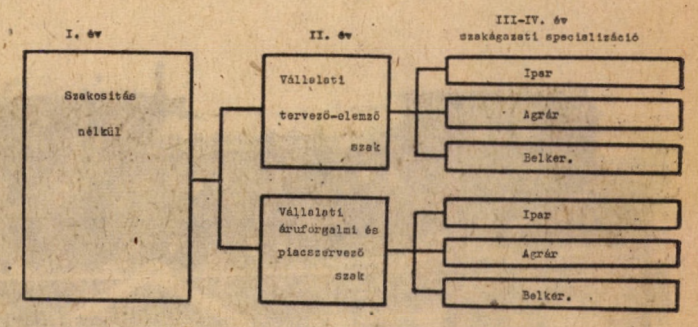

Természetesen ez a táblázatban feltüntetett specializálódási rend nem jelent teljesen merev határokat; a képzés alapköre a vállalati munkához szükséges feladatok és problémák lehetőleg teljes körű megismertetése. Ehhez egy tervező-elemző szakos hallgatónak épp úgy ismernie kell a piackutatás, értékesítés alapvető kérdéseit (és viszont), mint a különböző népgazdasági ágak jellemzőit, kapcsolatait. Így tudunk a választott szakon belül mélyebb, speciális, egyúttal megfelelően általános, tehát konvertálható (átváltható) ismereteket is nyújtani.

(Az egységes előfeltételek érvényesítésére a felvételik Budapesten zajlanak le.)

Mozgalmi keretek

Az egyetemi reformmal és az új szervezeti szabályzatban rögzített változásokkal KISZ-szervezetünk felépítése is bizonyos mértékig módosult, hogy jobban tudjon alkalmazkodni új lehetőségeihez. A változás elsősorban az alapszervezeteket érintette.

Közel 2000 hallgatót számláló KISZ-szervezetünk képviselőinek bővített jogkörét úgy kellett ellátnia, hogy a tanulócsoportok — amelyek egyben alapszervek is voltak — az új oktatási rendben évenként átszerveződnek. Ezért született meg áthidaló megoldásként a nagy alapszervek gondolata. Első éven megmaradt az „egy csoport — egy alapszervezet" rendszere, felsőbb éveken azonban karonként két-három csoport alkot egy alapszervezetet. A 40—60-tagú mozgalmi egységekben azonban nem lehet minden feladatot hatékonyan megoldani. Így reális munkamegosztás alakult ki — a jellemzéseket, ösztöndíj javaslatokat, szociális segélykérelmek ajánlását a csoport végzi, míg a mozgalmi akciókat (pl. társadalmi munka) az alapszervezet rendezi.

Az alapszervezetek gyakorolják természetesen a szabályzatban rögzített jogokat. Az általuk delegált küldöttek választják meg a kari vezetőség tagjait. A vezetőségeknek általában 9—11 tagja van, akik egy-egy feladatkör felelősei, és a két küldöttgyűlés közötti 1—2 évben irányítják a kar munkáját. A kari küldöttértekezlet saját vezetőségén kívül a kar, hallgatói közül megválasztja az Egyetemi és Kari Tanács és az Ösztöndíjbizottság diáktagjait is. (Az Egyetemi ill. Kari Tanács állami szerv, az egyetem, ill. a kar legfelső irányítója. Hallgatóink itt esetenként tanácskozási és döntési joggal vesznek részt.

A Kari Tanácsban a KISZ-titkáron kívül 3 fővel, az Egyetemi Tanácsban a KISZ VB-titkáron kívül a 3 kar 1—1 fővel képviselteti magát.)

Az egyetem legfelsőbb mozgalmi fóruma az egyetemi küldöttértekezlet, melyre szintén a karok delegálnak küldötteket. Az értekezlet általában kétévenként ül össze, meghatározza az egyetemi KISZ-munka irányvonalát és legfontosabb feladatait a következő időszakra, valamint értékeli addigi tevékenységét. Tagjai választják meg a KISZ-bizottságot, amely a küldöttértekezlet programjának végrehajtásáért felel a következő egyetemi küldöttgyűlésig.

KISZ-bizottságunk jelenleg 35 tagú, tagjai sorából választotta meg a végrehajtó bizottság függetlenített titkárát és 10 tagját (a három kar titkára, az agit.-prop. és szervező titkár, tanulmányi, kultúr-, kollégiumi, ösztöndíj-, sportfelelősöket). A KISZ-vb — mint neve is mutatja — végrehajtó szerv, amely a KISZ-bizottságnak tartozik beszámolni a hatáskörébe tartozó feladatok teljesítéséről s a testület együttes tevékenységéről.

A szervezeti felépítés ismertetésére azért tértünk ki külön cikkben, hogy átfogó képet kapjatok azokról a keretekről, melyekben szerteágazó mozgalmi tevékenységünket végezzük, s hogy mielőbb tudjatok majd tájékozódni, problémáitok megoldásához a KISZ-vezetők segítségét kérni.

KISZ-szervezetünk várja az új elsőéveseket!

1970 szeptemberében immár a negyedik reformévfolyam lép be az egyetemre, részben azok közül, akik most még az érettségi előtt izgulnak. A KISZ-szervezet szempontjából azt jelentette ez a reform, hogy a szakosítás nélküli I. évfolyam egyik karhoz sem tartozik. Így a tanév elején 5—600 az egyetemen még tapasztalatlan ember alkot egy nagy közösséget. Nehéz dolog ennek a tömegnek a mozgatása, vele és benne a kapcsolatok kialakítása. Ez jelenti **KISZ-szervezetünk egyik legfontosabb feladatát.**

A megérkező „gólyákat" az első héten, amikor még oktatás nincs, csak az egyetemmel ismerkednek, csoportonként 1—1 felsőbbéves instruktor fogadja. Ők a kari vezetőségek megbízásából **egész évben** az adott csoport mellett vannak, segítik munkájukat. A kari vezetőségek 1—1 tagja irányítja őket, akik közül az egyik a KISZ-vb I. évfolyamfelelőse. (Ez jelenleg Domány András feladata.)

Az első 5—6 hétben a felsőbbévesek operatív irányítói, megbízott vezetői az I. évfolyamnak. Ilyenkor lázas kutatás folyik, rengeteg programot szervezünk, feladatokat adunk mindenkinek, hogy a legaktívabb, legmegbízhatóbb embereket megismerjük. Így aztán október közepére minden alapszerv megválasztja vezetőségét, majd az évfolyam küldöttértekezlete az évfolyam KISZ-vezetőségét. Sok vita volt már arról, lehet-e ilyen rövid idő után felelősséggel választani. Az a tapasztalatunk, hogy **jó előkészítéssel lehet,** a választás egyáltalán nem formális, és a minél korábbi talpraállás, önállóság az amúgy is rövid tanévben nagyon hasznos.

Az I. évfolyam tehát **kari szintű önálló egység.** Titkára a KISZ-vb üléseinek meghívott részvevője, a vezetőség jogai azonosak a kari vezetőségekéivel. Hogy mi mindent jelent ez, annak ismertetése túl hosszú lenne. De annyit el lehet mondani, hogy szinte **nincs olyan kérdés,** amely a hallgatók szociális helyzetét, tanulmányi munkáját vagy más érdekeit érinti, amelyben az egyetem vezetői a KISZ véleményét ki ne kérnék, meg ne hallgatnák. Az instruktorok a választás után már csak közvetve, tanácsaikkal avatkoznak az önálló munkába.

Erre persze szükség is van. Hiszen sok mindent kell még megismerni az egyetemen, más az életforma, más a kollégiumi élet, mások a tanulás módszerei, mások a követelmények, lehetőségek, kötöttségek, mint amelyeket a középiskolások megszoktak. Egy tapasztaltabb II—III. éves nagyon sokat tud ilyesmiben segíteni.

A II. félév nagy feladata a **szakosítás.** Ezt persze arra hivatott bizottság végzi, amelyben az első éveseket saját KISZ-vezetőik képviselik, lehetőleg minden egyes emberről minél jobban informálódva. Az előkészítés során azonban még ránk, idősebbekre is szükség van. A szakok KISZ-vezetői tájékoztató beszélgetéseket tartanak szakukról, hogy orientálják az első éveseket, felhívják a figyelmüket a közhiedelmek tévedéseire, az egyes szakok feladataira és vonzerejére. Ez fontos, mert sok szakot nemigen ismernek, másikra pedig többszörös a túljelentkezés. Pedig felesleges ez a feszültség. Hiszen **egyetemünknek nincs olyan szakja, amely komoly perspektívákkal, szép és érdekes feladatokkal, izgalmas, feltáratlan kérdésekkel ne kecsegtetne.**

Az alapszervezetek közvetlenül is beleszólhatnak a szakosításba, úgy, hogy minden tagjukról jellemzést, javaslatot adnak, megkapott szempontok alapján. Persze jó lenne itt, ha a középiskolás KISZ-jellemzésekre is támaszkodhatnánk: akár úgy, hogy tartalmukra is építünk, akár úgy, hogy mindenki ismeri már az ilyen véleményezések módszereit, légkörét, és **hozzászokott az őszinteséghez.**

Mi tehát KISZ-szervezetünk fő feladata? Szeretnénk, ha az első évesek jól beilleszkednének az egyetem közösségébe, megismernék és elsajátítanák az egyetemi tanulás módszereit, és minél megalapozottabban választanának szakot, hogy mindenki oda kerülhessen, ahová szeretne. Ennek érdekében működünk együtt, és a tapasztalataink igen jók. Azt hiszem, nyugodtan mondhatom, hogy ilyen szervezetten egy egyetemen sem foglalkoznak az első évesekkel, és erre büszkék is vagyunk.

Már elkezdődött a jövő tanév előkészítése is. Keressük a jövő évi instruktorokat, és készülünk a felvételi vizsgákon való részvételre. Keressük, mit lehet jövőre javítani, hogyan lehet elérni, hogy új elsőseink majd mielőbb otthon érezzék magukat. Végezetül csak ennyit: mindenkinek, aki egyetemünket választotta, sikeres érettségit és felvételit kívánunk. KISZ-szervezetünk szeretettel várja az új első éveseket!

Nemzetközi TDK-sikerek

1970 novemberében Katowicében, decemberében Pozsonyban és Krakkóban rendeztek Nemzetközi Tudományos Diákköri ülésszakot az illető városok közgazdasági egyetemei, illetve főiskolái. Ezeken az ülésszakokon egyetemünk hallgatói is részt vettek az 1970-es Országos TDK pályamunkáikkal.

Katowicében *Kovács Rozália* IV. évfolyam ipar szakos hallgató, „Az ipartelepítés fejlődése és problémái hazánkban" (orosz nyelven) című dolgozatával vett részt.

Krakkóban *Illés Mária, Váradi Márta* közös dolgozatát, amelynek címe: „Vállalati bérpolitika" Illés Mária adta elő. Ugyanitt szerepeltek még *Simon Erzsébet és Szenczi Edit* közös dolgozatukkal, amelynek címe: „Kísérlet árváltozások modellezésére ÁKM segítségével."

Külön kell megemlíteni azokat, akik a pozsonyi TDK-konferencián vettek részt, nem azért mintha a többiek (Katowicében és Krakkóban szerepeltek) munkája minőségileg gyengébb lett volna. Inkább azért, mert a pozsonyi konferencián lehetőség volt az ott résztvevő hallgatók TDK munkáinak, illetve azok minőségi színvonalának összehasonlítására — számunkra nem kevés sikerrel.

A makroökonómiai szekcióban: *Farkas Péter* V. évf. T. A., *Gether István* V. évf. Terv. mat. szakos hallgatók: „Az értékesítési szemléletű ágazati kapcsolatok mérlegén alapuló nemzetközi összehasonlítás a magyar és közös piaci mérlegek alapján" című dolgozata első díjat kapott. A dolgozat tanszéki instruktora *dr. Máriás Antal* volt.

A termelés problémái szekcióban szereplő *Kulcsár Dezső* IV. évf. elm. szakos hallgató „A gazdasági növekedés regionális problémái és az ipar decentralizációja" című dolgozata második díjat kapott.

A dolgozat tanszéki instruktora *dr. Bora Gyula* volt.

Bemutatkozik a KÖZGAZDÁSZ III. em. 381

Bemutatjuk, bár gyakran forgatjátok, ismeritek, mégis, kell, hogy jobban Tiétek legyen, hogy ne csak ismerjétek, de velünk együtt szerkesszétek is.

Lapunk főszerkesztője Kincses György, két függetlenített munkatársa Kékesi Katalin és Pongrácz György (a SZUR kapusa).

A szerkesztőbizottság a főszerkesztő vezetésével irányítja a lapot. Elnöke dr. Vági Ferenc egyetemi tanár, az agrárgazdaságtan tanszék vezetője.

Hat rovatunk működik, egy pedig, a HETEDIK most indult.

Mozgalmi rovatunk az egyetemi pártszervezet, a KISZ életével, problémáival foglalkozik. Rovatvezetője Halász Géza, helyettese Koncz Gábor.

Az oktatási főrovat három részből áll. Az oktatási rovat vezetője Kurtán Lajos, a tudományos vezetője Késedi Ferenc, a szakmai vezetője Egerszegi Csaba.

Kulturális rovatunkat Tormai László, sportrovatunkat Simor István vezeti. A színes rovat foglalkozik az egyetemen történő egyéb érdekes dologgal, történettel, a kirándulásokkal, a vizsgasztorikkal, a menzával, sőt még a divattal is. Vezetője Lapath Éva.

És nincsen humor rovatvezető nélkül — mondta a bohémlelkű Borsi György. Megkapta kinevezését.

A szerkesztőség gárdája 20—30 egyetemista, akik kéthetenként akár egy könyvet is kiadhatnának a KÖZGAZDÁSZ helyett. Még szerencse, hogy csak 6 oldalon jelenünk meg. Sokan közülük újságírók szeretnének lenni. Nekik lehetőségük van az Újságíró Szövetség stúdióin is felkészülni leendő pályájukra.

A szerkesztőség fotostúdióját Móra Gábor vezeti. Kiváló fotóival Kálmán Dezső, Vörös Tibor és Bajusz Károly az élvonalban van. Karikaturistáink, Nagy János és Halász Géza próbálnak kéthetenként humort csempészni a KÖZGAZDÁSZ-ba.

Bemutatkoztunk.

Mit szeretnénk? Azt, hogy minél többen gyertek, forduljatok hozzánk, hozzátok el írásaitokat, fotóitokat, rajzaitokat, ötleteiteket. Legyetek Ti is munkatársaink!

A szakosítás — közös ügyünk

Az, hogy *hallgatóink az I. évfolyam befejezése után szakosodnak és a II. évfolyam végén* — a szakon belül — *szakágazatot választanak,* képzéskorszerűsítésünknek abból az alapvető céljából következik, hogy *a népgazdaság tényleges igényeinek minél jobban megfelelő képzettségű és készségű közgazdászokat bocsássunk ki egyetemünkről.* Ez a *hallgatók egyéni érdeke is.*

A szakválasztáskor arra a kérdésre kell keresni a választ, s a szak megválasztásának ténye arra jelent feleletet, hogy ki-ki milyen struktrájú követelmény-rendszerben tudja majd a legnagyobb teljesítményt nyújtani, vagyis a maga adottságait *optimális hatékonysággal kibontakoztatni* és érvényesíteni. A szakágazat választásakor pedig e felelet még konkrétabbá, árnyaltabbá és pontosabbá válik.

A helyes döntéshez szükséges tanári és hallgatói informáltság mértéke természetesen nem azonos. De egymást kölcsönösen kiegészítik. A tanszemélyzet a népgazdasági szakember-igényekről, a szakok és szakágazatok által nyújtott képzés tartalmáról szükségképpen tájékozottabb a hallgatóknál. A tanulmányi eredmények is rendszerint „többet mondanak" az oktatók számára diákjainkról, mint önmaguknak a hallgatóknak stb.

Demokratizmus a szakosításban

A szakosítással kapcsolatos hallgatói öntevékenység és demokratizmus a következő főbb formákban és módokban érvényesül:

1. *A szakosításhoz szükséges hallgatókra vonatkozó információ egy részét maguk a hallgatók adják.* A tanulócsoport kollektív véleményét kell tükrözniük azoknak a jellemzéseknek, melyeket a KISZ-csoportok készítenek az egyes hallgatókról.

2. *A szakosítás rendjét szabályozó rektori utasítást a hallgatók bevonásával alakítottuk ki.*

3. *A szakosító bizottságnak a KISZ-szervezet hallgató képviselője is tagja.* E hallgató delegálását a KISZ szervezeti alapelvének, a demokratikus centralizmusnak megfelelően kell megoldani.

4. *A szakosító bizottság döntéseit egyszerű többséggel hozza.* Szavazategyenlőség esetén az elnök dönt.

Alapelvek

1. A szakemberek iránti igény formájában jelentkező *népgazdasági érdek és a hallgatók egyéni érdekének egyeztetése.* Egyfelől nem szabad, hogy kirívó egyenetlenség legyen a különböző szakok között. Másfelől, a lehető legkevesebb hallgató kerüljön olyan szakra, amelyre nem elsősorban, de különösen olyanra, amelyre még másodsorban sem jelentkezett.

2. *Egyes szakok, illetve szakágazatok speciális igényeinek egyeztetése, eltérő struktúrájú követelményrendszerének olyan kielégítése, amely a szakok egyenrangúságának elismerésén alapul.*

3. A tanárok és diákok *egyenjogúságának és közös felelősségének egysége.* Értelmezzük ezt helyesen!

A bizottságok hallgató tagjainak tehát nem az a dolguk, hogy minden egyes egyén szándékát külön-külön mindenáron „kiverekedjék". A szubjektív kivételezéssel, a jogtalan, másik rovására való előnyhöz jutási törekvésekkel szembeni küzdelem ugyanis nemcsak oktatói feladat, hanem a diákoké is. Csak így van értelme a tevékeny hallgatói részvételnek.

4. *Az I. évfolyamot sikerrel befejező valamennyi hallgató szakválasztásra és szakosodásra jogosult.* Ez annak elismerése, hogy az a hallgató, aki az I. évfolyamon a követelményeknek megfelelt, egyetemünk valamilyen szakára alkalmasnak minősül.

Ha a szakosításban részt vevő tanárok — akiknek feladatairól ezúttal szándékkal nem sok szót ejtettem — és diákok teendőiket egyaránt legjobb igyekezetük szerint, akarattal, s következetesen végzik, akkor munkánk eredményes lesz: *közös ügyünket kölcsönös megelégedésünkre teljesíthetjük!*

Ahol diákéveink több mint egyharmadát töltjük

Egyetemünk hallgatóinak közel 50 százaléka vidéki. Számukra lakóhelyről, szállásról gondoskodni kell. E célt szolgálják a kollégiumok.

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem négy kollégiummal rendelkezik jelenleg.

1969 szeptemberében ugyanis elkészült a 400 férőhelyes, modern, új kollégium a Kinizsi utcában.

— Hol és milyen lesz tehát a vidéki hallgatók elhelyezése?

Veres Pálné utcai kollégium egy részében lesz a szakkollégium.

(V., Veres Pálné u. 36.) 150 fő elhelyezésére alkalmas. Szobái 4—10 ágyasok. Társalgó, tanulószobák, könyvtár, vendégszobák, betegszobák és fürdőszobák állnak e kollégiumban a hallgatók rendelkezésére.

Földes Ferenc kollégium

(IX., Ráday u. 43—45.) Az épületet egyetemünk tavaly vette át az Eötvös Loránd Tudományegyetemtől. Ez az elsőévesek kollégiuma, mintegy 220 közgazdászhallgató lakik itt, zömmel kétágyas szobákban. Az épületben még vietnami fiatalok és a Kandó Kálmán Főiskola hallgatói a „társbérlőink". A kollégiumhoz az előbb felsoroltakon kívül saját menza is tartozik.

Mező Imre kollégium

(VIII., Makarenkó u. 18.) Ebben a kollégiumban lakik 120 tanárszakos hallgató, kettőtől—tízágyas szobákban. Az év folyamán itt nyert elhelyezést néhány tanszék- és 40 szemináriumi terem. Tavaly nyitották meg a pinceklubot, amely rendkívül hangulatos szórakozási lehetőségeket biztosít látogatói számára.

Kinizsi utcai kollégium

(IX., Kinizsi utca 2.) 1969 szeptemberében került átadásra a négyszázszemélyes, új kollégium, ahol a legmodernebb, legkorszerűbb körülmények között, kétágyas szobák fogadják a vidéki hallgatókat.

A kollégiumokban a legfontosabb kérdésekről a lakók közgyűlése dönt. Ők választják meg az igazgatót és a diákbizottságot, amely a kollégiumi felvételekről is dönt, és minden kérdésben a hallgatók önkormányzati szerve.

Szeptemberben szeretettel várjuk elsőéves hallgatóinkat. Igyekszünk számukra az új tanévben lehetőségeinkhez mérten az eddigieknél is jobb körülményeket biztosítani a tanuláshoz, pihenéshez, szórakozáshoz.

Külföldi kapcsolataink

Szovjetunió, NDK, Franciaország, Csehszlovákia, NSZK, Lengyelország, Finnország nagy városai az útirány. Utaznak a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatói. Az út szervezője: az egyetemi KISZ-bizottság külügyi csoportja.

Minthogy lapunkban sok mindenről kívánunk írni az „elsőéves" fiataloknak, hely hiányában részletes leírás helyett csak egy példát ragadok ki:

Külügyi csoportunk évek óta széles körű kapcsolatot tart néhány ország diákszervezetével, így Berlinnel is. Minden nyáron 8—10 csoport indul egyetemünkről, hogy az NDK különböző városaiban végzett néhány hetes üzemi gyakorlati munka után körutazást tegyen az országban.

A külügyi csoport székhelye: III. emelet 382-es szoba.

Egyetemünk szer

MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

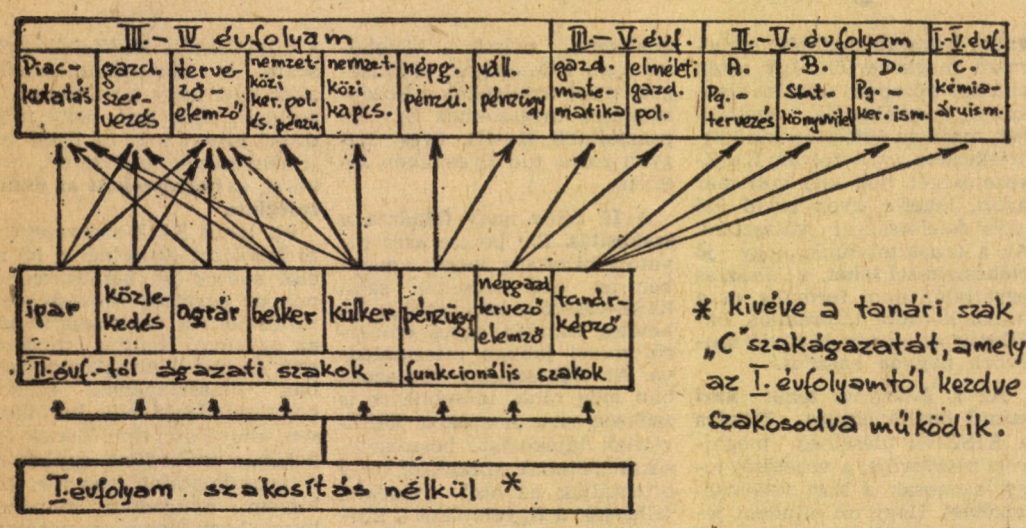

* kivéve a tanári szak „C" szakágazatát, amely az I. évfolyamtól kezdve szakosodva működik.

ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁGI KAR

Népgazdaság tervező-elemző szak

Tanárképző szak

Pénzügyi szak

TERMELÉSI KAR

Ipar szak,

Agrár szak

Közlekedési szak

KERESKEDELMI KAR

Belkereskedelmi szak

Külkereskedelmi szak

Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem szakosítási rendszerében az előző évekhez képest az új tanreform keretében lényeges változások történtek:

— Az ötéves tanulmányi idejű tervmatematika szak és a négyéves népgazdaság tervezése és elemzése szak összevonásra került, s az összevont szak neve: népgazdasági tervező-elemző szak.

—. A nemzetközi kapcsolatok szak megszűnik. A III. évtől a külkereskedelmi szak keretei között új szakágazatként indul a külkereskedelmi és nemzetközi kapcsolatok szakágazata.

— Az esti és levelező tagozatokon a fentiekben említett népgazdasági tervező-elemző szak nem indul.

— Az összevonások után a nappali tagozaton a népgazdaság tervező-elemző szak és a tanárképző szak 5 éves tanulmányi idejű (ezen két szak az esti tagozaton nem szerepel), a többi szak a nappali tagozaton négy, az esti és levelező tagozaton pedig ötéves tanulmányi idővel jár.

— A szakosítás a nappali tagozaton csak az I. év után, az esti és levelező tagozaton a felvételi vizsga során történik.

— Az ipar karhoz tartozik a munkatudományi tanszék.

Népgazdasági tervező-elemző szak

Ez a — csak nappali tagozatú hallgatók számára induló — új szak az elméleti közgazdasági és tervezési, valamint a terv-matematikai szak összevonásából jött létre. Igazolja az összevonást az a tény, hogy az elméleti és gyakorlati tervező-elemző munka ma már elképzelhetetlen a matematikai modellek, a modern számítástechnikai megoldások széles körű ismerete nélkül. A szak jelenleg két szakágazatra: 1. Gazdasági matematikus. 2. Elméleti gazdaságpolitikai szakágazatra osztott.

Az új szak a közgazdasági kutatóintézetek és tanszékek számára elméleti, irányító szervek, bankok, nagyvállalatok számára gyakorlati szakembereket képez.

Ugyanakkor a szakon nyújtott képzés kiváló alapot nyújt arra, hogy végzés után a marxista társadalomtudomány más területén dolgozzon az érdeklődő fiatal. Több olyan tudományágra, amelyre hazánkban még nem folyik egyetemi képzés, ezen a szakon lehet talán a legjobban felkészülni (pl. szociológia), s igen jó alapokat biztosít színvonalas társadalmi, politikai újságíráshoz is.

Természetesen a szak alapvető profilja magas szintű irányításra, elemzésre képes közgazdászok képzése. Az új gazdasági mechanizmusban mind a központi szerveknél — például az új szerephez jutó bankszervezetben —, mind pedig a vállalatoknál — valóban intellektuális munka hárul a közgazdászokra. A vállalatok átszervezése során egyre-másra alakulnak az önálló közgazdasági, fejlesztési osztályok stb., s számítanak az ágazati szakképzettségű közgazdászok mellett azokra is, akik átfogóbb tudással népgazdasági áttekintéssel rendelkeznek. Emellett a szak végzős hallgatóira azok a szervek is várnak, amelyeknek a gazdasági helyzet, gazdasági fejlődés vizsgálata, elemzése a feladatuk (Központi Statisztikai Hivatal és Gazdaságkutató Intézet.).

Ezen a szakon fokozottan szükség van az általános „közgazdászerényekre": a társadalomtudományi érdeklődésre, a logikus gondolkodásra, széles áttekintőkészségre. Emellett speciálisan szükség van az elméleti elmélyülés készségére és bátor politikai kiállásra. E követelmények sorában pedig a gondolkodásbeli önállóság talán a legfontosabb. (Az angol nyelv tudása e szakon igen előnyös.)

Tanári szak

Aki még nem hallott róla, talán meglepetéssel fogadja, hogy a közgazdaságtudományi egyetemen tanárokat is képeznek. Mégpedig olyan tanárokat, akik közgazdasági szaktárgyakat tanítanak a közgazdasági technikumokban.

Ellentétben a közgazdászpályával, a tanári hivatást nem szükséges részletesen magyarázni a pályaválasztás előtt álló fiataloknak, hiszen eddigi diákéveik alatt léptennyomon alkalmuk volt látni, mit jelent a tanári munka, vagy annak legalábbis az a része, ami az osztályteremben valósul meg.

A tanárképzés tulajdonképpen kettős feladatot old meg egyetemünkön. A hallgatóknak meg kell tanulni egyrészt a szaktárgyakat és a közgazdász műveltséghez tartozó társadalomtudományi ismereteket, másrészt pedig el kell sajátítani azt a készséget, hogy tudásukat képesek legyenek átadni leendő tanítványaiknak. A szakmai érdeklődésen túl ezért elengedhetetlen a tanári hivatásra készülőknek a pedagógiai érzék, mások nevelésének igénye.

Ezek után ismertetjük, hogy a különböző tanári szakok hallgatói végzés után milyen tárgyakat oktathatnak a közgazdasági technikumokban:

Tanári „A" szakosok politikai gazdaságtant és tervezést; tanári „B" szakosok számvitelt és statisztikát, valamint számítástechnikai programot középkádereknek, tanári „C" szakosok kémiát és áruismeretet; tanári „D" szakosok politikai gazdaságtant és kereskedelmi ismereteket.

A pénzügyi képzés célja

A pénzügyi közgazdászképzés célja az, hogy közgazdasági és pénzügyi elmélettel megalapozott, széles intellektuális látókört biztosítson és a hallgatókat arra képezze ki, hogy az irányítás, szabályozás, befolyásolás, ellenőrzés pénzügyi eszközeit egyedileg és összetetten alkalmazni, hatásukat felmérni tudják, mind a vállalatok, mind a népgazdaság egésze tekintetében.

Az oktatás során a hallgatóktól olyan pénzügyi közgazdász-gondolkodásmód elsajátítását követeljük meg, amelynek alapján az egyetem elvégzése után az új tudományos ismereteket azonnal be tudja fogadni, és képes azok alkalmazását kezdeményezni. Végül megkívánjuk, hogy jól ismerje és alkalmazni tudja szakterületén azokat a korszerű eszközöket (matematika, statisztika stb.), amelyek a modern közgazdasági tevékenység számára elengedhetetlenek.

A központilag irányított piacra épülő gazdaságban a pénzügyek funkciója a gazdasági élet meghatározott célóknak megfelelő szabályozása; a gazdasági folyamatoknak pénzfolyamatokon keresztül történő elemzése, ellenőrzése; valamint az elemzés alapján újabb és újabb döntések előkészítése.

Az indirekt gazdaságirányítási rendszerben a népgazdasági tervek közvetítésének alapvető eszközei, pénzügyi eszközök, ugyanakkor a mikroökonómiák szintjén hozott minden döntés valamely fázisában pénzügyi döntés és pénzügyi konzekvenciákkal jár. A pénzügyi funkció tehát a gazdasági élet minden területén fellelhető, és a terület konkrétan meghatározott jellegénél fogva lehet makro-, vagy mikroökonómiai tevékenység.

Így tehát a kialakult munkamegosztás és a piac igénye szerint a pénzügyi szaknak makro- és mikroökonómia szintjén gondolkodó pénzügyi közgazdászok képzését kell biztosítania.

Ez a kettősség, valamint az eddig végzett hallgatók elhelyezkedésénél szerzett tapasztalatok, továbbá a népgazdaság jövőben feltételezhető igényei vezettek el ahhoz a gondolathoz, hogy az egyetemi képzés is igazodjon a gazdasági élet szakember-szükségletének igényeihez és a hallgatók számára is tegye lehetővé az érdeklődési körüknek megfelelő specializálódást.

A pénzügyek összetett jellegénél fogva az általunk kibocsátott szakembernek, a pénzügyek minden ágával tisztában kell lennie, ez viszont feltételezi az áru- és pénzviszonyok egész rendszerének ismeretét.

A pénzügyi szakemberek képzésében tehát arra törekszünk, hogy azok konkrét tevékenységüket az összefüggések ismeretében végezzék, lássák a döntések összes pénzügyi kihatásait. Mindez azt az igényt támasztja az oktatással szemben, hogy megismertessük hallgatóinkkal a pénzügyek egész rendszerét.

Ez tehát a sokoldalú képzés igényét jelenti.

Ennek megfelelően az alapozó és kiegészítő tárgyakon kívül a pénzügyi szakoktatás keretében minden pénzügyszakos hallgató számára oktatjuk a következő ismereteket: a pénzügyi elmélet általános kérdéseit és a pénzügyi kategóriák történelmi fejlődését: a hitel, pénzforgalom és bankügy elméleti, intsrumentális és monetáris politikai kérdéseit; a vállalati pénzügyek mikroszintű eszközeit, mindezeket olyan szemléletben, hogy a hallgató képes legyen, a makro- (népgazdasági) döntések mikro-vetületét érzékelni és olyan döntéseket hozni, illetve előkészíteni vállalati szinten, amelyek a népgazdasági pénzügyi szabályozók érvényesülése mellett a vállalatok pillanatnyi és perspektivikus céljainak legjobban megfelelnek. Az állami pénzügyek, illetve közpénzügyek makro- és mikrovonatkozásait olyan módon oktatjuk, hogy a hallgató megismerkedjék a költségvetési eszközök kombinált alkalmazásának változataival, ezek népgazdasági céljával, a komplex, territoriális pénzügyi gondolkodással és a nagyvolumenű közfogyasztó szervek (kórházak, kulturális intézmények stb.) sajátos, mikropénzügyi vonatkozásaival.

Megismertetjük hallgatóinkkal továbbá a beruházások népgazdasági és vállalati vonatkozásait és a beruházási tevékenység pénzügyi eszközeit; végül a pénzügyi eszközök makro-szemléletű, komplex alkalmazását, és annak hatását.

Ezenkívül minden hallgatónk köteles egy-egy meghatározott szakszemináriumi témát önállóan írásban feldolgozni, részben a szakirodalom, részben a hathetes üzemi gyakorlatok alapján. Az üzemi gyakorlatot hallgatóink — a témától függően — pénzügyi, költségvetési és bankszerveknél, vállalatoknál végzik. Ennek megfelelően a pénzügyi szakon végzett közgazdászok elméleti képzettséget és gyakorlati készséget kapnak mindenfajta pénzügyi munkakör betöltéséhez.

A pénzügyek összetett jellegéből következő általános makro- és mikroökonómiai pénzügytani képzés kiegészítéseképpen hallgatóink érdeklődési körük, ill. leendő munkahelyük igényeinek megfelelően a szakágazati képzés keretében specializálódnak.

A szakágazatok tanterve alapján az általános pénzügyi és közgazdasági tárgyakon kívül (amelyet minden pénzügyi szakos hallgató felvesz) tanulják hallgatóink a szakágazat speciális jellegének megfelelő kiegészítő pénzügyi és egyéb tárgyakat.

A pénzügypolitikai szakágazaton végző hallgatóknak alapos ismereteket kell szerezniök elsősorban az egész népgazdaság elemzésének módszereiről (a kiinduló helyzet meghatározása), a gazdaságpolitikai célokról és a népgazdasági tervezés rendszeréről (a kitűzött és elérni kívánt cél meghatározása), valamint a pénzügyi politika eszközrendszeréről (a kitűzött cél elérésének lehetséges módozatai).

A vállalati pénzügyi szakágazaton végző hallgatóknak a mindenkor adott szabályozási rendszer keretei között kell elemezniök az adott gazdasági egység pozícióját, felmérni a lehetséges döntések körét és azok pénzügyi feltételeit, és megbecsülni a döntések pénzügyi konzekvenciáit.

A közgazdászok szerepe az iparvállalatoknál

Egyetemünk iparszakán — az oktatás szakosításának további lépcsőjében — a III. évfolyamtól kezdve az iparvállalati gyakorlat igényeinek megfelelően a hallgatók 3 szakágazatban: a tervező-elemző, gazdasági szervező, piackutató szakágazatban készülnek fel jövendő vállalati munkájukra. A vállalati közgazdasági munkában ez a szakosodás nem jelent azonban merev elhatárolást, mivel a vállalati közgazdásznak, ha bármely specializált szakterületen eredményesen akar dolgozni, a vállalat működésének egészéről gazdasági áttekintéssel kell rendelkeznie. Ezzel a szakágazati oktatás is számot vet: az intenzív szakágazati képzés mellett a hallgatónak más szakterületek gazdasági kérdéseivel is meg kell ismerkednie.

A tervezés során a piaci szükségleteket, értékesítési lehetőségeket, saját gyártási lehetőségeiket és egyéb tényezőket elemezve meg kell állapítani, hogy miből mennyit, milyen áron, milyen időszakra stb. célszerű gyártani és értékesíteni, hogy a vállalat minél nagyobb nyereséget érjen el. Ezzel összefüggésben meg kell tervezni azt is, hogy milyen intézkedésekkel kell növelni a munka termelékenységét, csökkenteni az önköltséget, milyen munkaerőkre lesz szükség, milyen új gyártmányokat célszerű és gazdaságos kifejleszteni, melyek gyártását ajánlatos abbahagyni, milyen beruházásokra van szükség, azok hogyan fognak kifizetődni stb.

A tervezés központja a vállalatoknál a terv- és üzemgazdasági osztály, de — mivel a terv a vállalat egész működését átfogja —, a tervezésben részt vesz az értékesítési, anyaggazdálkodási, munkaügyi, pénzügyi, számviteli osztály is. Még olyan tipikusan műszaki osztályokon, mint a műszaki fejlesztés, beruházás is, szükség van a tervező közgazdászra, akinek a feladata az új gyártmányok, technológiai eljárások bevezetésével, beruházásokkal kapcsolatos gazdasági tervszámítások, elemzések elkészítése, a műszaki célkitűzések gazdasági ellenőrzése.

Az üzemszervezés egyre fontosabb szerepet játszik a vállalat életében. A vállalatok méreteinek növekedése, szervezetük bonyolultsága, egyre magasabb technikai felszereltségük egyre nagyobb fokú szervezettséget követel.

A szervező munka hatáskörébe a vállalat egész működése beletartozik; a munkapadoktól a vezérigazgató irodájáig. Központja az üzemszervezési osztály, amelyet rendszerint a vállalat vezetője bíz meg szervezési feladatok megoldásával. Magas fokú szervezői képességre és tapasztalatokra van azonban szükség más osztályok, részlegek irányításában, munkájuk megszervezésében is. Így pl. a termelésirányítási, programosztályokon, ahol a fő probléma a gyártás tervszerű irányítását biztosító, gazdaságos programok tervezése, betartásuk szervezett, korszerű módszerekkel való ellenőrzése. A munkaügyi osztályokon a fő feladat tulajdonképpen a munkaerővel való gazdálkodás ésszerű megszervezése, valamint a vállalat jövedelmezőségét és a dolgozók érdekeit optimálisan szolgáló anyagi érdekeltség (bérezési részesedési) rendszer érvényesítése. Ugyancsak gazdasági szervezői képesség szükséges az anyaggazdálkodási értékesítési, számviteli stb. osztályokon, ill. egyes részlegeiben, azok irányításában, munkájuk belső megszervezésében, az érdemi munkakörök egy részének ellátásában.

A reform kapcsán az iparvállalatok értékesítési tevékenysége erősen kibővült, jelentősége megnőtt. A vállalatnak önállóan kell a piaci szükségleteket felmérnie, a piaci igényeket felkutatnia, a vevőket megkeresnie, a vevők megszervezése és megtartása érdekében korszerű propaganda, tanácsadó, szerviz stb. funkciókat megszerveznie és fenntartania.

A vállalatok munkaerőigénye korszerűen, tudományosan képzett, a tudományos eredményeket a gyakorlatban alkalmazni képes közgazdászokat illetően igen nagy. Az iparszakon a képzés célja a tudomány korszerű ismereteinek elsajátítása mellett azok gyakorlati felhasználására, célszerű alkalmazására való felkészülés. Ezért dominálnak főként a képzés utolsó időszakában a gyakorlati jellegű foglalkozások.

Figyelmeztetni kell azonban arra, hogy

az egyetemi képzés ilyen módszere mellett az egyetemen még senki nem válik kész szakemberré, mint ahogyan a végzős mérnökhallgató vagy bármely más diplomás sem az.

Semmilyen oktatási intézmény nem vállalkozhat arra, hogy olyan kész szakembereket: közgazdászokat, mérnököket, jogászokat stb. képezzen ki, akik a vállalati adottságok e szerteágazó skálájában jelentkező gyakorlati igényeknek, feladatoknak közvetlenül, további tanulás nélkül meg tudnak felelni. Képzési rendszerünk célja az, hogy olyan közgazdászokat képezzen ki, akik tudományos és gyakorlati ismereteiket képesek bármely iparvállalatnál — az iparvállalat adottságát felismerve —, alkotó módon felhasználni, adott feladatokat önállóan megoldani. Alkotókészség, önálló közgazdasági gondolkodás, az iparvállalati gyakorlatban adódó gazdasági problémák felismerésének készsége olyan követelmények, amelyeket nemcsak az egyetem, de az iparvállalat is joggal támaszt a fiatal közgazdásszal szemben.

vezeti felépítése

Agrárközgazdászok képzése

Az agrárközgazdasági szakon jóváhagyott terveink szerint — eltérően a többi ágazati szaktól — nem három, hanem csak két szakágazat van: a piaci (marketing) és a tervező-elemző. Ezt az eltérést mindenekelőtt az indokolja, hogy a Gödöllői Agrártudományi Egyetem általános mezőgazdasági mérnöki karán az 1969/1970. tanévben külön szakon üzemszervező mérnökök kiképzése kezdődött meg. Ha tehát az agrárközgazdasági szakon is elindítanánk a szervezői szakágazatot, akkor a két egyetem képzési rendszerében óhatatlanul átfedés alakulna ki, amire nincs szükség.

A bevezetőben említett két szakágazat tanterve tulajdonképpen két dologban különbözik egymástól; egyrészt a közgazdasági, szakágazati tantárgyak arányában, másrészt a képzési iránynak megfelelően mások a szakágazati, módszertani tantárgyak. Ezentúl a piaci szakágazaton nagyobb a szerepe a külföldi nyelveknek. Örülnék azonban, ha a fakultatív lehetőségeket kihasználva, a tervező-elemző szakon is minél többen tanulnának a kötelezőn túl is nyelvet. Gyakorló agrárközgazdászaink körében ugyanis meglehetősen gyenge a nyelvismeret, pedig egyre nagyobb szükségük van a külföldi szakirodalom figyelemmel kísérésére.

A szakágazati oktatás iránya szerint a hallgatók egy része a beszerzés és értékesítés, a másik része pedig a termelés kérdéseiben lesz inkább járatos. Valamennyi hallgatónk erősebb képzést kap a mezőgazdaságra, mint a vele kapcsolatban álló ipari és kereskedelmi ágazatokra vonatkozó közgazdasági kérdésekben. Agrárközgazdász hallgatóink iránt rendkívül nagy az igény. Bátran mondhatjuk, hogy e tekintetben a kereslet nagyobb, mint a kínálat. Ez hosszú ideig továbbra is így lesz, bár napjainkban gyakori, hogy ipari szakterületekről komoly gyakorlati tapasztalatú közgazdászok mennek át a mezőgazdaságba. Az agrárközgazdászok hiánya élesebben mutatkozik az új gazdasági rendszer bevezetése óta, ugyanis az új mechanizmus sok mezőgazdasági vállalatnál és államigazgatási intézményben is arra a felismerésre vezetett, hogy a mezőgazdaság irányítását agrárközgazdászok nélkül megvalósítani nem lehet.

Az agrárközgazdászok hiányának több oka van. Hazánkban 1956 után közel egy évtizedig agrárközgazdászképzés egyáltalán nem volt a mezőgazdaság tömeges szövetkezetesítésének idején, s azt követően is az üzemi és népgazdasági irányításban a mezőgazdasági mérnökök munkába állítására gondoltak elsősorban, jobb esetben a közgazdasági feladatok ellátását is rájuk bízták, vagy alacsonyabb képzettségűekkel végeztették el. A termelés technológiai oldalával szemben annak gazdasági vonatkozásai háttérbe szorultak, s ez a költség- és jövedelemalakulásban, s végső soron a gazdaságosságban is negatív következményekkel járt.

Az agrárközgazdászok elhelyezkedésének döntő tere az agrárkomplexum termelési és forgalmi szféráiban jelölhető meg. Ebben az összefüggésben rendszerint a mezőgazdasági termelőeszközöket és termékeket forgalmazó vállalatokat, s kisebb mértékben még a mezőgazdasági termelőeszközöket és termékeket forgalmazó vállalatokat veszik tekintetbe.

Ma már azonban nálunk is utat tör az a felismerés, hogy a mezőgazdasági termelőeszközöket előállító és az élelmiszeripari vállalatok sem nélkülözhetik az agrárközgazdászokat. Az agrárkomplexumban ez idő szerint még nagyon kevés az agrárközgazdász, míg termelőszövetkezetekben is épp csak hogy elkezdődött az agrárközgazdászok alkalmazása, de most már megindult ez a folyamat, és egyre inkább erősödik a törekvés, hogy ütőképes üzemgazdasági csoportokat hozzanak létre.

Ez ideig hallgatóink többsége a központi szervekhez került, a megyei tanácsok mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályok igényeit sohasem tudtuk kielégíteni. Még kevésbé a járási, a vállalati szintről jelentkező keresletet. Az államigazgatásban az agrárközgazdászok alkalmazásának területe tovább bővül. Elsősorban itt is a mezőgazdaság és a termelőeszközöket gyártó iparágak érintkezési pontjain. Emellett érdekes, s egészen új intézményei az agrárközgazdászok alkalmazásának a termelőszövetkezetek szövetségei.

Őszintén kell szólni arról is, hogy az alkalmazási területek széles köre ellenére szakunk iránt a továbbtanulásban nincs kellő érdeklődés.

Ez is közrejátszott abban, hogy az 1963—64-es tanév után csökkentették a szakra felvett hallgatók létszámát, nem akarván a szakot olyanokkal felduzzasztani, akik oda nem jelentkeztek. Nyilván itt is több ok forog fenn, amelyek elemzésére most nem térhetek ki. Nem hallgathatok azonban arról, hogy

ellentétben a szak iránti érdeklődéssel, nálunk ma a közgazdászok körében az agrárközgazdászok keresnek legjobban.

A vidéki munkahelyek, elsősorban a mezőgazdasági vállalatok igyekeznek megfelelően felkészülni hallgatóink fogadására, munkába állításukkal egyidejűleg rendszerint a lakásprobléma megoldásáról is gondoskodnak. Ismereteim szerint vidékre került hallgatóink előbb jutottak lakáshoz, mint azok, akik Budapesten maradtak.

Végzett hallgatóink java része 2—3 év múltán valóban eléri az egyetemi képesítést igénylő, vidéki viszonylatban pedig gyakorta a vezető beosztást is. Keresetük is eszerint alakul. Már a második évben általában meghaladja a 2000 Ft-ot, 3—4 év után eléri a 3000—4000 Ft-ot. Ennek ellenében természetesen szakmailag megalapozott, kezdeményező munkát várnak tőlük. Ha ebben jól helytállnak — ahogy ez többségük esetében történt — egyetemünk nevének szereznek elismerést, ha belebuknak, a hitelét rontják. Ez a tanárainkat s diákjainkat egyaránt arra kell hogy késztesse: minél jobb eredménnyel oldjuk meg oktatási rendszerünk napirenden levő korszerűsítésének ügyét.

Közlekedési szak

E szak a közlekedési vállalatok és a közlekedés irányító szervei részére képez közgazdászokat.

A fuvarozás, anyag- és személyszállítás növekedése, a fokozottabban gazdaságosságra, takarékosságra való törekvés a közlekedési vállalatokat is arra ösztönzi, hogy minél több szakágazat specialistáinak megfelelő képzettségű közgazdászt vonjanak be a tervező és irányító munkába. Ezzel is biztosítva, hogy az új mechanizmus szellemének megfelelően minél gazdaságosabban, nagyobb nyereségtömeg elérésével végezhessék termelési tevékenységüket.

Néhány kérdésünkre *Bajusz Dezső, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium közlekedéspolitikai főosztályának vezetője* adta meg a válaszokat.

— Milyen típusú közgazdászokra van szükségük?

— Főbb célkitűzéseiben vázolom a parlament által elfogadott közlekedés-politikai koncepciót, amely részben a választ is tartalmazza. A közlekedéspolitikai koncepció célja a népgazdaság szállítási szükségeltét kielégítő, korszerű közlekedési rendszer kialakítása, amely tervszerű együttműködésben kapcsolja össze a közlekedés valamennyi ágát, elősegíti közöttük a hatékony forgalommegoszlást. A koncepció fő célkitűzései a személy- és áruszállítási igények gazdaságos kielégítése, a szolgáltatások minőségi színvonalának emelésével, figyelembe véve a honvédelem követelményeit. Ezenkívül fontos feladat a közlekedési ágak közötti munkamegosztás népgazdasági szempontból hatékony javítása, a gazdaságosság növelése, a közlekedés részvételének fokozása az ország fizetési mérlegének javításában, a devizaszerző és devizakímélő tevékenység elősegítésével, valamint a munkaerő-gazdálkodás kérdéseinek megoldása.

— Nagy szükségünk van a szervező, tervező-elemző szakemberek munkájára az árpolitika helyes kialakításában, beruházási politika, vagyis az állóeszköz-gazdálkodás fejlesztésében, a mechanikus szabályozók módosításában, az egyes közlekedési vállalatoknál a gyenge forgalmú állomások megszüntetése, a forgalom közútra terelése érdekében. Ezeket a feladatokat a marketing és a tervező-elemző szakágazatokban egyaránt képzett közgazdászok tudják a legjobban megoldani. Komoly problémát okoz, hogy nincs olyan bázisunk, ahonnan a közlekedési üzemszervező szakember-igényünket ki tudnánk elégíteni. Jó lenne, ha a jövőben megindulna az egyetemen az ilyen típusú közgazdászok képzése. Ipari, kiszolgáló, devizaszerző tevékenységeink miatt szükségünk van ipar, belker., külker. szakon végzett közgazdászokra is. Azt lehet mondani, hogy az agrár és tanári szakon végzetteken kívül az összes szakról fel tudunk venni fiatal diplomásokat. Felméréseink szerint 1985-ig nem lesz kielégítve közgazdász-igényünk.

— Milyen a fiatal közgazdászok helyzete a közlekedés területén?

— A fiatal közgazdászok általában megtalálják és megállják a helyüket nálunk. Sok lehetőség áll előttük, hogy különböző módon bebizonyíthassák tehetségüket. Az egyes vezetők még ma is fenntartással fogadják a női közgazdászokat, de ennek ellenére nem a nemek, hanem a tehetség szerinti megkülönböztetés dominál. A fiatal közgazdászok fizetése a szakvizsgák letétele után 2200—2500 Ft, öt év után 2900—3200 körül alakul.

Követelmények a belkereskedelmi szakon

A belkereskedelmi szakon mindhárom szakágazat tehát a marketing, a szervező és a tervező-elemző beindul. A kereskedelmi szakos hallgatók számára valamennyi szakágazatban követelmény a rendkívül rugalmas piaccentralisztikus kereskedelmi szemléletmód kialakítása.

Természetes, hogy a kereskedelem területén a hatványozottabban funkcionáló piaci kapcsolatok lényegesen rugalmasabb, a fogyasztói keresletet, a beszerzési piacot és a gazdasági hatásokat jobban ismerő operatív közgazdászokat igényelnek. Így volt ez régen is, és fokozottan áll e követelmény napjainkban. Egyébként érdekes megemlíteni, hogy a Belkereskedelmi tanszék dolgozói részéről már mintegy évtizeddel ezelőtt — a marketing tevékenység egyes elemeivel foglalkozó — piaccentralisztikus publikációk sora jelent meg.

A marketing szakágazat szakmai képzését elősegítő külföldi szakirodalom tanulmányozásának szükségessége érdekében e szakágazatra történő felvétel esetén tekintettel vagyunk a nyelvi felkészültségre is.

A szervező szakágazat területén tovább tanuló hallgatók is számos sajátos problémával találkoznak. A kereskedelmi munka megszervezése során figyelemmel kell lennünk e munka sajátosságaira. Egyéb népgazdasági ágazatokban a vállalatok által irányított egységeknek a száma lényegesen kisebb, mint a belkereskedelemben. A sok kis egység irányítása nagyon bonyolult szervezési munkát kíván. A termelő ágazatokban a munka viszonylag egyenletes, ezzel szemben a kereskedelemben a vevők jelentkezését nem lehet beprogramozni, ugyanúgy, mint az ipari üzemek termelését. Nagyok az időbeli ingadozások, az éven, egy héten, sőt, egy napon belül is. A szervező tevékenység egyik fontos feladata ezen ingadozásokhoz alkalmazkodó munkabeosztás kidolgozása. A kereskedelem területén lényeges változások mentek végbe az egyes alkalmazott üzlettípusok vonatkozásában is. Megjelent az önkiszolgálás, az automata kereskedelem, a csomagküldő kereskedelem, új típusú nagyüzemek létesülnek. A korszerű megoldások körültekintőbb szervező munkát és tudományos vizsgálatokat követelnek. Ezekben a vizsgálatokban az eddigiekben is részt vettek hallgatóink, és e gyakorlatunkat továbbra is folytatni szándékozunk. E szakágazatra kerülő hallgatóink gyakorlati feladatok tömegével fognak találkozni. Jelenleg például több hallgatónk foglalkozik a kereskedelmi vállalatok belső mechanizmusának korszerűsítésével.

A tervező-elemző szakágazat hallgatóinál elsősorban a tervezőkészség kifejlesztésére törekszünk. Tanszékünk évek óta foglalkozik olyan feladatok kidolgozásával, amelyek hallgatóinkat a kereskedelmi vállalatok gyakorlati tervezési problémáival ismertetik meg, és meghatározott feltételek között valósághű döntések, tervek és prognózisok kidolgozásában begyakorolják. E tevékenységünket akarjuk tovább fejleszteni különféle feladatok megoldására alkalmas modellek kidolgoztatásával, valamint a jelenlegi körülményeket tükröző esettanulmányok elkészítésével és a készségfejlesztő foglalkozásokon való felhasználásával. Foglalkozunk e szakágazat hallgatóinak oktatása során a fogyasztás távlati tervezésének problematikájával is.

Hallgatóink elhelyezkedése biztosított. A közelmúltban és a jelenlegi elhelyezkedés során is egy végzős belkereskedelmi szakos hallgatóra 2—3 felajánlott állás jut.

A hallgatók többsége kereskedelmi és vendéglátóipari vállalatoknál, fogyasztási szövetkezeti szerveknél, utazási irodáknál és iparvállalatok értékesítő tevékenységgel, valamint reklámmal és piackutatással foglalkozó részlegeinél helyezkedik el. Az utóbbi időben különösen megnőtt a kereslet marketingtevékenységgel foglalkozó hallgatók iránt. Korábban az elhelyezkedők zöme a vállalatok áruforgalmi vagy tervstatisztikai osztályaira került. Néhányan közülük azonnal, vagy jó munkájuk alapján 3—4 éven belül kutatóintézetekhez és főhatóságokhoz is kerültek. Nagyon sok jó képességű hallgatónk fizetése emelkedett két-három éven belül kétezer forint fölé.

Külkereskedelmi szak

Külkereskedelmi forgalmunk gyors ütemben, a termelés növekedését meghaladó mértékben növekszik. Magyarországon minden harmadik-negyedik ember exportra dolgozik. Rendkívül nagy tehát a külkereskedelem jelentősége. Egyetemünkről az első külkereskedelmi szakos diplomások 1952-ben kerültek a magyar külkereskedelmi apparátusba.

Milyen ismeretek szükségesek ahhoz, hogy egy gazdasági szakember a külkereskedelem területén eredményes és hasznos munkát végezhessen?

Tömören megfogalmazva a követelményeket: a külkereskedelmi területre specializált közgazdásznak ismernie kell a világgazdaság és ezen belül a magyar gazdaság szerkezetét. Olyan tudásanyaggal és módszerrel kell rendelkeznie, hogy önállóan felismerje a gazdasági élet tendenciáját, hogy megfelelő és hasznosítható következtetésekig és azok gyakorlati alkalmazásáig jusson el. Nem elegendő tehát vásárolni vagy eladni, hanem mérlegelnie kell, hogy a vételnek vagy eladásnak milyen hatása van a gazdaság egészére, a kérdéses gazdasági ágazatra, továbbá az egyes szakterületekre.

A külkereskedelmi szakos közgazdásznak tudomásul kell vennie, hogy a forgalom visszahat a termelésre, vagyis, a külkereskedelemnek a belső és a külső piacon egyaránt termelést szervező funkciója van. Ebben az értelemben a külkereskedelem és a gazdaságpolitika között kölcsönhatás érvényesül. A külkereskedelmi szakos közgazdászoknak ezért alapos gazdaságpolitikai ismeretekkel kell rendelkezniük, mert a választott szakterület problémáinak megismeréséhez, a szűkebb értelemben vett szaktudás elsajátításához ez jelenti az alapot.

Milyen szaktárgyak foglalják össze a külkereskedelmi szakos közgazdászra jellemző ismeretanyagot? A legfontosabbak közé sorolható a Külkereskedelem gazdaságtana, a Külkereskedelem technikája, szervezése, a Nemzetközi pénzügyek, a Piackutatási ismeretek, továbbá az Áruismeret és világpiac tananyagok.

A külkereskedelmi szakoktatásban külön hangsúlyt kap a nyelvek tanítása, tanulása. Az egyetemi hallgatók részben szabadon választják meg, milyen nyelveket kívánnak tanulni, de figyelembe kell venniük a külkereskedelmi szervezet mindenkori igényét is. A nyelvtudást, illetve a nyelvekben való jártasságot nem célnak, hanem eszköznek tekintjük.

A külkereskedelmi szakos közgazdászok gyakorlati tevékenysége rendkívül sokrétű és színes, néha izgalmakban bővelkedő. A szakma szépségeit hamar meg fogják szeretni, de ne gondolják azt, hogy a külkereskedelmi pálya csak a szépségek és örömök halmazából áll.

E szak keretei között indul az új tanévben a III. évfolyamtól a külkereskedelmi és nemzetközi kapcsolatok szakágazata is, amelyek a korábban meglevő, de az új tanreform szerint megszűnt nemzetközi ismeretek szakot hivatott pótolni.

Az érdekvédelem munkát keres és ad

— Halló, 138-as mellék?

— Igen, Közgazdász szerkesztőség.

— Az érdekvédelmiseket keresem...

— A szomszéd szobában vannak, mindjárt küldök valakit közülük.

S ez így megy nap, mint nap. Keresik őket sokan a „házból", s még többen a városból. Óriási forgalmat bonyolítanak le. Hirdetnek, hirdetésre válaszolnak; üzemekkel, gyárakkal munkalehetőségekről tárgyalnak; vidéki hallgatóknak albérletet szereznek. Felsorolni is sok lenne, hányféle irányba terjed ki tevékenységük.

Hogy állandóan egyetlen telefonunkon „ülnek", hogy néhanapján több telefonközponttal felér tevékenységük, ezért már nem panaszkodunk. Úgyis hiába. Nem kapnak külön telefont...

Jó azonban látni „munkában" egy olyan hús-vér bizottságot, amely nem „agyon ülésezik", hanem közvetlenül az élet, a hallgatók jobb élete szolgálatában áll.

S mindezt hallgatók teszik. Ingyen és bérmentve. Szabad idejük jelentős részének feláldozásával, társaik érdekében.

— Mik a bizottság főbb funkciói? — kérdeztük a bizottság vezetőjétől — Stafira Zsuzsától.

— A hallgatók számára évközi munkalehetőséget szerzünk. Ide tartoznak a nyári alkalmi munkák, például totólottó válogatás, sportpályákon mozgóárusítás, vagonkirakás, csomagolás, árazás, pincér, segédmunkák, statisztálás stb., s még sorolhatnám a legkülönfélébb lehetőségeket. Ezenkívül albérletet szerzünk vidéki hallgatóinknak, újsághirdetés alapján tanítási, korrepetálási lehetőséget biztosítunk. Tagjainkból alakult a háromtagú menzabizottság is.

— Néhány adatot kaphatnék munkátok volumenéről?

— Éves szinten 220 hallgató számára biztosítunk nyári és alkalmi munkát, 216 albérletet és 90 tanítási, korrepetálási alkalmat szereztünk, hogy csak a jelentősebbeket említsem.

— Hány hallgató vesz részt e munkában?

— Tízen vagyunk tagjai a bizottságnak. Felosztjuk egymás között a fogadóórákat, s felváltva tartunk ügyeletet.

— Mi az oka, hogy fogadóórák idején is sokszor hiába keresnek benneteket az ügyfelek?

— Mi is csak egyetemi hallgatók vagyunk, s nekünk is közbejöhet valami váratlan elfoglaltság: elhúzódhat az előadás, szeminárium, zárthelyi stb. Igyekszünk azonban úgy megszervezni az ügyeletet, hogy ez minél kevesebbszer fordulhasson elő...

— Kaptok-e megfelelő támogatást munkátokhoz?

— Ezt nem mondhatnánk. Nincs saját telefonunk, s egyetlen kis szobában vagyunk összezsúfolva, többek között az üzemi oktatási és a középiskolás marxista csoporttal. Bizony, ez nem nevezhető ideális állapotnak.

— Az „ügyfelek", hallgatóink élnek az általatok kínált lehetőségekkel?

— Igen. Naponta számtalan esetben keresik meg az érdekvédelmi bizottságot, főleg albérlet vagy tanítási lehetőség miatt. Amikor azonban már megkapták a segítségünket, a legtöbb esetben nem vesznek annyi fáradságot, hogy jelezzék, melyik lehetőséget választották...

— Az illetékes fórumok elismerik munkátokat?

— Igen. De enélkül is szívesen és örömmel végezzük. A legnagyobb elismerést azonban akkor kapjuk, ha egy-egy volt „ügyfelünk" a sikeres elintézés után visszaköszön...

Munkatudományi tanszék

Egy éve alakult a Munkatudományi tanszék. Születését a gazdasági felső vezetés sürgető igényének, támogatásának és egyetemünk segítőkészségének köszönhette. A tanszék zömében fiatal, pályakezdő szakemberekből áll. Kutató, vállalkozó kedvben, ambícióban nincs hiány. Bár szép számmal oktatnak esti, levelező hallgatókat, a mérnök-közgazdász továbbképző részvevőit, a nappali tagozaton csupán az elméleti és iparszakosok számára tartanak egy-egy szakszemináriumot munkagazdaságtanból, illetve IV. éven kb. 60 iparoshallgatót tanítanak alternatíve munkapszichológiára vagy fiziológiára. A szociológiai csoport helyzete a legkedvezőbb a tanszéken belül — 30 órában minden karon és csaknem valamennyi szakon oktatja tudományát.

A Makarenkó utcai kollégiumban kaptak helyet. Pedig céljaik valóra váltásához szervezetileg is több szállal kell kötődniük az egyetemhez, a hallgatók nagyobb tömegével kell érintkezniük.

S hogy egy lépést mi is tegyünk, legyen most dr. Józsa Ödön, tanszékvezetőé a szó.

— A munkaügy fizetésben, presztizsben is a közgazdaságtan talán legelhanyagoltabb területe volt. Az emberi munkaerő értéke úgy eszmeileg, mint forintban mérve, eddig nem állt a gazdálkodás előterében. Az extenzív gazdálkodásról — és gazdálkodási szemléletről — az intenzívre történő áttérés idejét éljük. Napjainkban még az extenzívnek megfelelő munkaerőgazdálkodás folyik, mert az átlagbérszabályozás erre készteti és az állóeszközök felhasználási módja is az átmenet jeleit mutatja.

— Tanszékünk tehát inkább a jövő útját töri — úgy népgazdasági, mint vállalati szinten előremutató kutatásokat végzünk.

A jövőben jelentkező problémákat próbáljuk felvázolni, s azok megoldási módjait keressük. Az 1971. évi új bérszabályzók feltétlenül érdemi közgazdasági munkát igényelnek majd a vállalatoktól, s előtérbe kell kerülnie az eleven munkával való gazdálkodásnak.

A vállalati feltételek is igényesebben jelentkeznek majd, a jövőben egyik legszebb közgazdasági feladatnak ígérkezik a termelés legfontosabb tényezőjével — az emberrel való gazdálkodás.

— Tanszékünk számottevő kutatásba kezdett vállalati, népgazdasági, munkaerő-gazdálkodási témákból. A hallgatókat szeretnénk megismertetni e kutatások céljaival és munkaterületük perspektíváival. Ehhez azonban igen nagy szükség lenne arra, hogy megtaláljuk tudományterületünk beépítésének lehetőségét az alap- és szakképzésbe. Tanszékünknek azonban nincs szakja, a szakágazati képzés struktúráját kellene módosítani, hogy szemináriumokat tarthassunk. Az alapképzés feladata pedig az lenne, hogy a szakválasztáshoz már előre orientáljon, a hallgatók tartsanak igényt a munkatudomány alaposabb elsajátításához. Véleményem szerint kívánatos, hogy koncepcióval, tudatosan átgondolva a termelési karon, és részben a kereskedelmi karon oktatásunk már az alapképzésben is helyet kapjon.

— A hallgatók szervezettebb bekapcsolásához a tanszék munkájába több oldalú kedvező lehetőségekkel rendelkezünk. Az oktatás egyik lényeges elemét, a kutatási módszerekbe való betekintést is lehetővé tudnánk tenni, mivel olyan KK-munkákban veszünk részt, amelyek szorosan kapcsolódhatnának a hallgatók érdeklődési köréhez.

A tanszék mellet olyan diákkört — munkatudományi szakkört — kívánunk létrehozni, amelyből akár TDK-munka is születhet. Közös kerekasztal-vitáink is lehetnének. Az évközben munkánkat rendszeresen figyelemmel kísérő hallgatók tudományos segéderőt jelentenének tanszékünknek.

— Szakkörünk leendő tagjai a vállalati gyakorlattal is kellő mélységben megismerkedhetnek. Lehetővé tudjuk tenni, hogy I., illetve II. éves hallgatóink olyan üzemekbe. törzsgyárakba kerüljenek. ahol mi eddig is végeztünk kutatásokat és ezek anyagát rendelkezésükre tudjuk bocsátani. A rendkívül modern *Győri Vagongyár, a 23. sz. Építőipari Vállalat* egyaránt megbízóink közé tartoznak, s mindkettőben igen jó, koncepciózus közgazdasági vezetéssel kerülhetnek kapcsolatba.

— Valóban elszigeteltnek érezzük magunkat, s jó értelemben vett propagandával szeretnénk a hallgatók valamennyi évfolyamát tájékoztatni erről az olyannyira lényeges közgazdasági munkaterületről, s megnyerni őket művelőinek. Ezért kértem fel *Buda László* elvtársat, hogy a klubban az 1971-es bérszabályozókról tartson vitát, s ezért tervezzük azt is, hogy a kollégiumokban „toborzunk" majd munkatársakat.

Kis közösség nagy célokkal:

szakkollégium

Egyetemünk egyik legfiatalabb intézménye: egy évvel ezelőtt alakult. Célja, hogy egészséges, aktív közösségbe fogja össze azokat, akik még egyre magasabb színvonalú, egyre nagyobb követelményeket támasztó egyetemi munka mellett is tudnak és akarnak többletfeladatokat maguk elé állítani és megoldani.

Programunk rendkívül sokoldalú. Legfontosabb feladat, hogy az egyetemi követelmények mind teljesebb kielégítése mellett öntevékenységgel, a közösség erejének felhasználásával, s nem utolsósorban egyetemi oktatóink segítségével magas fokú szakmai műveltséget szerezzünk, mintegy kezdeti tudományos tevékenységet folytassunk.

A szakkollégium munkájába az első év végén lehet bekapcsolódni; kezdetben bevezető jellegű szemináriumokon vesznek részt a hallgatók, természetesen ki-ki érdeklődési körének megfelelően.

Az itt kapott orientáció hatékonyan segítheti elő, hogy később önállóan dolgozzunk fel egy-egy meghatározott témát, a tudományos diákkörök keretében. Ehhez természetesen megkapjuk a megfelelő szakmai támogatást.

Tevékenységünk egy másik oldala a gazdasági, politikai és kulturális kérdésekben való biztosabb eligazodásunk, műveltségünk fokozása. Ilyen céllal rendszeresen tartunk vitákat, beszélgetéseket, előadásokat a legkülönbözőbb kérdésekről. Ezek egy részére az illető szakterület legkiemelkedőbb képviselőit is meghívjuk: rendezvényeinken politikusok, írók, művészek, a tudományos és gyakorlati élet kiemelkedő személyiségei vettek és vesznek részt. Lényeges hangsúlyozni, hogy rendezvényeinken az ismeretek szélesítésén kívül igen fontos célunk az aktív gondolkodás, a vitakészség fejlesztése.

Létünk, munkánk döntő eleme a közösség erejére való támaszkodás. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy olyan közösséget kovácsoljunk ki, ahol mindenki saját személyes ügyének tekinti a közös sikert, s ugyanakkor az együttes munka, az aktív együttélés mindenkit személy szerint is előrevisz.

E célt az állandó együtt élés, együtt dolgozás mellett kirándulások, klubdélutánok, közös kulturális megmozdulások hivatottak elősegíteni.

Egy ilyen rövid ismertetőben nehéz tevékenységünk sokrétű, színes voltát érzékeltetni. Talán kicsit általánosan hangzik, amit leírtunk. Mindenkinek módja van azonban megismerkedni munkánkkal, életünkkel: rendezvényeink többsége nyilvános és egyébként is szívesen fogadunk minden érdeklődést. A légkört, a szellemet — ami pedig talán a legfontosabb, az egész kezdeményezésben — igazán csak akkor lehet érezni, ha az információk a személyes találkozás élményével gazdagodnak.

Munkánk sikerét elsősorban biztosítja az, hogy — minden segítséget megkapunk az egyetem állami, párt- és KISZ-vezetőségétől.

Végezetül néhány adat, illetve tényszerű információ. A szakkollégiumnak jelenleg 49 tagja van, akik az eddigi két felvételi lépcsőben a jelenleg második, illetve harmadik évét végző hallgatók köréből az első év végén történő önkéntes jelentkezés és felvételi beszélgetések útján kerültek be. A felvételről való döntés teljes egészében a szakkollégiumi tagság jogkörébe tartozik.

A felvételinél a megfelelő (évfolyamátlag feletti) tanulmányi eredmény és pozitív közérdekű aktivitás vállalása mellett fontos szempontnak tartjuk a hátrányos helyzetű hallgatók segítését.

A szakkollégiumnak budapesti és vidéki hallgatók is tagjai lehetnek. Az utóbbiak együtt laknak a Veres Pálné utcai kollégiumban és számbelileg túlsúlyban vannak, a budapesti hallgatókkal szemben — természetesen. Alapvető elvárás az állandó aktív kapcsolattartás. A szakkollégium — más egyetemi kollégiumokhoz hasonlóan — a legszélesebb körű önkormányzat alapján működik.

Hallottad?!

A középiskolások számára is!

MEGNYÍLT a „Közgáz-Neoton" klub. (Budapest, IX. Dimitrov tér 8.) A klub **programjában:** tánc, diavetítés, disc-jockey előadások.

Minden **vasárnap:** 18—22 óráig.

Tagsági igazolványok igényelhetők az egyetem közönségszervező irodájában, a fenti címen (fsz. 36/a.) hétfőn, szerdán és pénteken 17—19 óráig.

A tagsági igazolvány ára: 10,— Ft. Ehhez még egy darab 4x4-es fénykép szükséges.

VÁRUNK!

III. évfolyam:

Szakágazatosítás

A III. évfolyam elejétől különböző SZAKÁGAZATOKON tanulnak a hallgatók. Ez a korábbi szakosodást nem változtatja meg. (A szakágazatosodás rendszere alól a tanárképzés kivételt képez, amennyiben — ez idő szerint — ott a II. év elejére történő szakosodás egyben szakágazatosodást is jelent.)

A szakágazatosításnak KÉT TÍPUSA van, az egyes szakok jellegétől függően. Az ún. makroökonómiai szakon belüli szakágazatok szakmai SPECIALIZÁLÓDÁST jelentenek. A mikro szakosok szakágazatosítása a specializálódással együtt a SZAKOK KÖZÖTTI INTEGRÁLÓDÁST is jelenti.

Az előbbiekhez tartoznak:

a népgadasági tervező-elemző szakon belül

a) az elméleti-gazdaságpolitikai szakágazat,

b) a matematika-gazdasági szakágazat;

a pénzügyi szakon belül

a) a pénzügypolitikai szakágazat,

b) a vállalati pénzügyek szakágazata.

A külkereskedelmi szak hallgatóinak szakágazatosítása részben az előbbiekhez hasonló, részint pedig a mikro-szakokéval egyező jellegű.

Az előbbiekhez tartozó szakágazatok:

a) a nemzetközi kereskedelempolitikai- és pénzügyi,

b) a nemzetközi kapcsolatok szakágazat.

Az ún. mikro-szakokon tanuló hallgatók általában három szakágazat között választhatnak:

a) vállalati tervező-elemző szakágazat

b) vállalati gazdaságszervező szakágazat,

c) piackutató (marketing) szakágazat

Az ipar és a belkereskedelmi hallgatók számára mindhárom választási lehetőség fennáll, míg a külkereskedelmi és agrár szak hallgatói a vállalati gazdasági szervező szakágazat kivételével a másik kettő között választhatnak, a közlekedési szak hallgatói pedig a piackutató szakágazat kivételével választhatják a másik kettőt.

A szakágazatosítás LEGFŐBB ÉRTELMET és szükségességét az adja, hogy különböző népgazdasági ág azonos funkcionális jellegű közgazdasági tevékenységére sokkal inkább fel lehet készülni az egyetemi évek alatt, mint egy népgazdasági ág több funkcionális tevékenységi körére. A különböző gazdasági ágak (pl. ipar, belkereskedelem, mezőgazdaság) egy-egy tevékenységi köre (pl. akár tervezés, akár a szervezés stb.) kevesebb különbséget, ágazati sajátosságot mutat, mint bármely népgazdasági ágon belül a tervezési vagy szervezési stb. tevékenység. Valamennyi közgazdasági tevékenységre tudniillik nem lehetséges az egyetemi évek alatt olyan szinten felkészülni, hogy az egyéb felsőfokú szakképesítéssel pótolható ne legyen.

Eszerint tehát pl. az ipar szak piackutató szakágazatán végzett fiatal közgazdász ugyanúgy elhelyezkedhet az iparban, a mezőgazdaságban vagy a kereskedelemben (a fenti munkakörben), mint ez utóbbi szakok azonos szakágazataiban végzett hallgatók az előbbi népgazdasági ágakban. A PÉCSI KIHELYEZETT NAPPALI TAGOZATON a szakágazatosítás némileg mást jelent. Ott tuniillik a FUNKCIONÁLIS TEVÉKENYSÉGI KÖRÖKRE a II. évfolyam elején szakosodnak a hallgatók; a III. év elejétől pedig a népgazdasági ágak szerinti szakágazatosítás történik. A kihelyezett tagozaton ez idő szerint két szak működik:

a) vállalati tervező-elemző,

b) vállalati piackutató (marketing).

Mindkét szak hallgatói választhatnak a III. év elejétől kezdve az ipar, a mezőgazdaság és a belkereskedelmi szakágazat között. A szakágazatosítást BIZOTTSÁG végzi, a II. évfolyam vizsgáinak letétele után.

ÁLTALÁNOS ALAPELV egyfelől az, hogy minden olyan hallgató aki a 4. félévet eredményesen elvégezte, valamely szakágazatra beosztást nyerjen, másrészt, hogy az egyes hallgatók lehetőség szerint arra a szakágazatra kerüljenek, amelyre elsősorban jelentkeztek, ha különben megfelelnek az egyes szakágazatra kerülés követelményeinek. Ilyen feltételek pl.

— a külkereskedelmi szak nemzetközi kapcsolatok és marketing szakágazatára kerüléshez legalább két idegen nyelvből sikeres kollokvium;

— a külkereskedelmi szak másik két szakágazatán való tanuláshoz pedig egy idegen nyelvi kollokvium és a másik idegen nyelvi gyakorlati jegy;

— az ipar, agrár és belkereskedelmi szak piackutató szakágazatára, valamint — a közlekedési szak bármely szakágazatára való kerüléshez vagy egy idegen nyelvi kollokvium, vagy két idegen nyelvi gyakorlati jegy megszerzése a II. évfolyam végéig;

— a népgazdasági tervező-elemző szak matematika-gazdasági szakágazatra kerülőkkel szemben különlegessen magas matematikai igényeknek való megfelelés szükséges stb.

Mindemellett valamennyi szakágazatra kerülésnél figyelembe veendő — túlságosan nagy számú jelentkezés esetén — az ÁLTALÁNOS TANULMÁNYI EREDMÉNY, ill. a szakágazat szempontjából az előbbieken kívül különösen előtérben lévő tantárgyakból elért eredmény, s nem utolsó sorban a hallgató ÁLTALÁNOS MAGATARTÁSA

A szakágazatosítást követően szak- és szakágazat változtatás nem lehetséges.

FOTÓ-STÚDIÓ

Egyetemünkön a nemrég alakult fotóstúdió lehetőséget nyújt azoknak a fiataloknak fotós látásmódjuk és technikájuk fejlesztésére, kik ehhez az érdekes és szép művészethez kedvet éreznek. A jövő évi programban előadások, közös fotósétáik, képmegbeszélések szerepelnek A fotópályázatok legjobb képeiből kiállítást szervezünk. A „Közgazdász" is szívesen látja egyetemünk életéről készülő fotóitokat. Lehetőség nyílik a rendszeres laborálásra is, az állandó továbbképzésre. Több tagunk komoly eredményeket ért el nemzetközi és hazai fotópályázatokon.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk a szerkesztőségben, itt további információval is szolgálunk.

Szeptembertől: korszerű számítástechnikai képzés

— NINCSENEK KÖZGAZDÁSZOK, akik partnereink lehetnének az elektronikus számológépek hatékony felhasználásában! — ez volt az egyértelmű véleménye a tanácskozóknak azon az értekezleten, amelyen az ország fontosabb számológépközpontjainak vezetői vettek részt — kezdte a beszélgetést *Kiss Imre*, az INFORMATIKA Kutatócsoport vezetője.

— Mi a közgazdászok feladata?

— Az elektronikus számológépek tipikus alkalmazási területe a gazdasági élet. Az itt felmerülő tervezési és irányítási problémák megoldása olyan nagytömegű adatok feldolgozását-, és olyan nagytömegű, bonyolult számítások elvégzését követeli meg, amelyek hagyományos módszerekkel és eszközökkel teljesíthetetlenek. Nem véletlen, hogy a világon üzemelő elektronikus számológépek többsége már ma is a gazdasági szervezetekben található.

— A problémák géppel való kezelése feltételezi, hogy a gazdasági szakember a saját területén jelentkező, és gépi kezelésre alkalmas problémát fel tudja tárni, meg tudja azt fogalmazni, és hogy a számítások eredményeit hasznosítani tudja.

— A kormány számítástechnikai fejlesztési programja az elektronikus számológépek széles körű elterjesztését írja elő, már a negyedik ötéves terv időszakára is. Ez azzal a következménnyel jár, hogy az egyetemünkről kikerülő fiatal közgazdászok rövidesen közvetlen kapcsolatba kerülnek az elektronikus gépekkel, mégpedig úgy, hogy az ő feladatukat is képezi majd az elektronikus gépek hatékony kihasználásának biztosítása.

— Egyetemünk ennek megfelelően komoly gondot fordít a közeljövőben arra, hogy hallgatóink megfelelő számítástechnikai képzésben részesüljenek.

— Az 1971/72. tanévben kezdő új elsőéveseink már két évig — kötelezően — számítástechnikai alapképzésben vesznek részt. Erre az alapképzésre épül aztán a választott szakágazatnak megfelelő — tervezői-, szervezői-, piackutatói-, pénzügyi-, stb. — ún. szakágazati számítástechnikai képzés.

— Harmadévtől kezdődően pedig — azok számára, akik az alapképzésben kitünnek — speciális számítástechnikai képzést is bevezetünk. Ennek a speciális képzésnek a résztvevői — a választott specializációnak megfelelően — információrendszer-szervezők, modellező matematikus-közgazdászok, illetve számítástechnikai tanárok lesznek.

— Az oktatás jelentős részét képezik a gyakorlatok. Már az első évben olyan feladatokat kapnak hallgatóink, amelyeket a számítástechnikai laboratóriumunk gépein fognak megoldani.

— A számítástechnika legkiválóbb hallgatói számára ugyanakkor lehetőséget biztosítunk arra is, hogy részt vegyenek közvetlen gyakorlati feladatok megoldásában, olyanokban, amelyeket kutatócsoportunk vállalatok és intézmények részére old meg.

— A számítástechnika oktatásának bevezetése nem egyszerűen új tárgyak felvételét jelenti. Ennél lényegesen több. A hagyományos gazdasági szaktárgyak is megújulnak, felfrissülnek a számítástechnika figyelembevételével. Ugyanakkor a számítástechnikai szaktárgyak lényeges segítséget jelentenek a gazdasági szaktárgyak alapjainak megértésében, s azok gyakorlati alkalmazásában.

Szervusz: jó, hogy találkoztunk

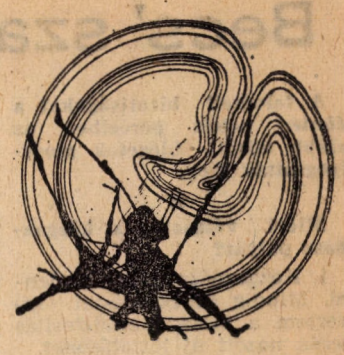

— Szevasz!
— Szevasz!
— Hát te?
— Ide járok...
— Mióta?
— Nincs két hete.
— Gratulálok! — Na és hogy telnek az első napok? Nehéz megszokni?

— Hát egy kicsit. Tudod, a gimiben jól belerázódtam az osztályon kívül is egy közösségbe. Volt egy önképzőkörünk; verset mondtunk, írogattunk, volt, aki valamilyen hangszeren játszott, sokat jártunk színházba. Szóval hiányozni fog, azt hiszem!

Igen, a barátok feltétlenül. De azért itt a közgázon is bekapcsolódhatsz a kultúrmunkába.

— ? ?

— Itt vannak például a **művészeti csoportok.** Kétszeres kiváló együttesünk a **népi táncegyüttes.** Talán hallottál már róluk, hiszen gyakran szerepelnek sikeresen fesztiválokon, lépnek fel különböző budapesti és vidéki műsor keretén belül. És sokszor utaznak külföldre is. Irtó klassz, amit csinálnak, feltétlenül nézd meg őket! Az **énekkarunk** is büszkélkedhet sikerekkel. Nekem mégis közösségi életük tetszik a legjobban. Valahogy olyan jól együtt van ez az ötvenhetven fős kollektíva. S talán nem utolsósorban ez tartja magas színvonalon művészi teljesítményüket. Az **irodalmi színpadunk** az utóbbi évben egyre többet hallat magáról. Gyakran szerepelnek az egyetemen kívül is. Érdemes bekapcsolódni sokrétű irodalmi tevékenységükbe.

— Te, ezekbe a csoportokba biztosan nehéz bekerülni!? Elküldik az embert.

— Ugyan! Én is először húzódoztam mindentől, de hidd el, hamar befogadnak! Nem érdemes várni, s közben elrohannak az egyetemi évek. Látod ott azt a plakátot?... Mert van nekünk egy **propaganda-reklám csoportunk** is. Az ő munkájuk. Biztosan szívesen látnak, sok mindennel lehet náluk foglalkozni. A **közönségszervezésen** szintén találhatsz kedvedre való elfoglaltságot. Méghozzá egy olyan kis irodában, amely tudomásom szerint egyik egyetemen sincs. A **rendezőgárda** tevékenysége igen fontos egyetemünk zavartalan kulturális életében. Ezt akkor látod leginkább, amikor a ház falain belül keresel szórakozási lehetőséget. Mert a kultúrosztály egyik legfőbb célja: a kulturált, minden igényt kielégítő szórakozás biztosítása.

— Tényleg, mondhatnál valamit! A Neoton hol játszik?

— Egy pillanat! Vegyük sorra. Először **ifjúsági klubunkról** szeretnék beszélni. Most harmadszor nyerte el a „kiváló ifjúsági klub" címet. S hogy mi van emögött? Mindenekelőtt az a jól szervezett, színes és magas színvonalú program, amellyel minden évben magasabb fokon lép a hallgatók elé. Találkozhatunk itt a FÓRUM-on, neves közéleti vezetőkkel, művészekkel. Beszélgethetünk politikai gazdasági, kulturális kérdésekről. De egyetemünk vezetőivel is megvitathatjuk az egyetemi élettel kapcsolatos problémákat. Vetélkedhetünk: a Polkviz, illetve a „Dupla vagy semmi" ad erre alkalmat. És még sorolhatnám, ám jobb, ha erről magad győződsz meg, s te választod ki magadnak a kedvedre valót. Akár mindet! Azaz hogy, egy kis helyet még hagyjál! **Zenei klubban** hódolhatsz szenvedélyednek, a komolyzenének. De a könnyűzenéről sem kell lemondanod, mert a Disc Jockey Klub keretén belül a legújabb könnyűzenei felvételeket hallgathatod meg. A **filmklub** igen érdekes programot kínál, ha érdeklődsz e művészeti ág iránt. Olyan filmeket láthatsz itt, amelyekre nehéz lenne „kint" jegyet váltani. A **„filmklub 99"** egy kisebb létszámmal működő, mondhatni filmesztétikai szakkör. Rendszeresen találkoznak és vitatkoznak a hazai filmvilág jeles képviselőivel. A **képzőművész szakkör** még egy fiatal alapítvány. Minél több lelkes képzőművészetrajongót szeretne foglalkoztatni. És hogy válaszoljak a kérdésedre, most indul a **Közgáz-Neoton klub.** Minden vasárnap este táncolhatsz itt „saját", vagy hogy idézzelek, kedvenc zenekarod közreműködésével.

— Azért nem gondoltam volna, hogy nálatok ... bocs! nálunk, ilyen sok mindent lehet csinálni!?

— Na jó, tanulni is lehet!

— Azt rögtön gondoltam.

— Persze, aki jól beosztja, az valóban magasabb szinten ki tudja elégíteni a középiskolából magával hozott kultúrigényét, és a tanulásban is helyt tud állni. Csak nem szabad struccpolitikát folytatni. Igérd meg, hogy nem fogsz elzárkózni!

— Igérem! Jó, hogy találkoztunk!

Énekkarunk külföldön is ismert

A bajnoki rajt és a tavaszi forduló előtt

Szorgos készülődés a szakosztályokban

Az új tornaterem lehetőségei

Helytállni a Főiskolai Bajnokságon

Vége a vizsgaidőszaknak. Sőt, a pihenésnek is. Megkezdődött az új félév. A tél és a téli vizsgaidőszak vége még egyéb következményekkel is járt: egyetemünk sportolói a különböző szakosztályokban sokszorozott erővel kezdték meg a felkészülést az új bajnoki évadra, és a tavaszi szezonra.

Hol tartanak szakosztályaink a készülődésben? Milyen gondokkal küzdenek? Milyen tervekkel, célkitűzésekkel vágnak neki az új bajnoki évnek? — ezekre a kérdésekre kerestünk és kértünk választ a legilletékesebbtől, **Molnár Sándortól**, a testnevelési tanszék vezetőjétől.

— Mindenek előtt egy óriási pozitívummal kezdem. Hosszú huzavona, sokáig tartó viták, felelősségelhárítás stb. után végre kész a Kinizsi utcai kollégium, minden igényt kielégítő tornaterme. Ez azt jelenti, hogy az enyhén szólva „kicsi" egyetemi tornaterem zsúfoltsága megszűnik, szakosztályaink többsége kitűnő körülmények között készülhet feladataira. Ezeken túl, remélem a kollégium hallgatói is teljes mértékben kihasználják az itt folytatható tömegsport lehetőségét.

Most pedig nézzük a szakosztályokat sorjában:

ASZTALITENISZ

Ebben az évben a férfi és női asztalitenisz csapatunk is kitűnően szerepelt a bajnokságban. A férfiak a kerületi bajnokságban bronzérmet szereztek, s az osztályozón kivívták a Budapest I/C osztályba való jutást. A játékosanyag igen jó, úgy hogy várhatóan ez az év is felsőbb osztályba való kerülést jelenthet.

A női együttes a Budapest I. osztályban a II. helyen végzett, s az osztályozón csak kevéssel „csúszott el" az NB II-be jutástól.

Az edzések mindkét csapat számára hétfő, szerda, péntek 5—9 óráig az egyetem aulájában vannak. A felszerelések, s a játéklehetőség biztosított, s a cél e sportágban az egyetemi csapatok tudásszintjének további jelentős emelése. Ehhez várjuk a jövő elsőéveseinek a bekapcsolódását is.

CSELGÁNCS

A korábbi években szebb napokat látott szakosztály, 1970-ben a II. osztályú CSB-n szerepelt. Eredeti tervünk, visszajutni az NB I-be, sajnos nem sikerült. Idén azonban reméljük, hogy egyetemünk ebben a hagyományosan minőségi sportágban ismét a legjobbak közé jutunk. Ennek érdekében a tavaly megindított alapfokú tanfolyamokat tovább szélesítjük, amelyekben a legtehetségesebbeket kiválogatjuk, és serdülő, valamint ifjúsági csapatainkban képezzük tovább, széles bázist teremtve ezzel a felnőtt gárda számára. Edzéseinket az egyetemi tornateremben tartjuk, ahol egyre több időnk lesz az alapos munkára, mivel az új tornaterem használata megszünteti az eddigi zsúfoltságot. Bízunk abban, hogy a széles bázisra és jó szakmai munkára támaszkodó szakosztályunk mihamarabb visszajut az első vonalba, s hamarosan ismét válogatott cselgáncsozóval büszkélkedhetünk.

KÉZILABDA

Férfi kézilabdázóink a kerületi bajnokságban szerepelnek. Tavaly heti két alkalommal volt lehetőségük edzeni, a László Kórház Vágóhíd utcai pályáján. Ott játszották bajnoki mérkőzéseiket is. Ha néhány technikai probléma megoldódik, hamarosan ők is az új tornateremben készülhetnek. A játékosanyag megfelelőnek mutatkozik arra, hogy ebben a sportágban is előreléphessünk.

KOSÁRLABDA

Férfi csapatunk 1970-ben bajonkságot nyert az NB III-ban, így most az NB II-ben szerepel. Ők is az új tornateremben kezdték meg a felkészülést az új bajnoki évadra. A nők jó átlagteljesítménnyel az NB III-ban szerepelnek. Mind a női, mind a férficsapat — a válogatott Gejszhauerrel, illetve Kárászszal kiegészülve — kellemes meglepetést okozhat a Főiskolai Bajnokságon.

LABDARÚGÁS

Labdarúgó-csapatunk az egyetem tornatermében, szabadtéri futóedzéseken, s a MAFC-pályán kezdte meg a felkészülést a tavaszi fordulóra. Együttesünk a Budapest-bajnokság III. osztályában szerepel, sokkal lejjebb, mint amennyi fiatal csapatunkban benne van. Most azonban talán sikerül a hosszú évek óta várt feljutás, az őszi idényben első helyen végzett a csapat. Reméljük a gárda ütőképessége lesz olyan erős, hogy képes lesz kivívni a magasabb osztályba jutást. A bajnokságon kívül hamarosan megkezdődnek a Magyar Népköztársasági Kupa küzdelmei is. Ebben az évben is indulunk a Főiskolai Bajnokságon, ahol az elmúlt évek sikeres szereplése kötelez.

RÖPLABDA

Az 1970-es év legnagyobb sportsikerét a női röplabdacsapat NB II-ben szerzett 100%-os bajnoksága jelentette. Így ők most az NB I-ben szerepelnek. Eddigi mostoha teremkörülményeik megoldódtak, s reméljük, ütőképes csapattá válnak az első osztályban. A férfiak az NB II-ben szerepelnek. Az idén ők is megerősödtek, szeretnének legalább az első hat között végezni. Ez az NB I-be való jutást jelentené számukra. A jó bajnoki szereplés mellett természetesen mindkét csapat igyekszik helytállni a Főiskolai Bajnokság küzdelmeiben is.

TÁJÉKOZÓDÁSI FUTÁS

A legfiatalabb szakosztályunk tavaly alakult. Már az első évben szép sikert értek el a Főiskolai Bajnokságon, ahol csak nagymúltú, kiemelt egyesületek csapatai előzték meg őket. Egy dolgot fájlalnak, kevés a női versenyzőjük, holott ez a sportág a lányok körében egyre népszerűbb. A szakosztály tagjai szorgalmasan készülnek a téli terepeken az év nagy versenyeire. Idén is indulnak a Főiskolai Bajnokságon. Eddigi lelkesedésüket látván, bízunk eredményes szereplésükben.

TERMÉSZETJÁRÓK

Ez a szakosztályunk kezdte legkorábban a felkészülést. Méghozzá, a jó hóviszonyokat kihasználva, a kitűnően sikerült sítábor szervezésével. Az ötnapos mátrai sítábor jelentette a kezdetet, s ez reméljük további ötletekre, nagy tömegeket megmozgató sikeres szervezésekre inspirálja az eddig is igen eredményesen működő szakosztályt.

TÖMEGSPORT

Ismét megrendezésre kerül a házi sakkbajnokság. Ez egyben selejtező a Főiskolai Bajnokságon résztvevő csapatba való bekerülésért.

Az őszi, karok közötti labdarúgó-bajnokságban az I. évfolyam győzött. Tavasszal bizonyára szeretnének javítani a másik három kar csapatai is. Majd meglátjuk.

★

Szakosztályaink a különböző sportágakban tehát az eddiginél is fokozottabb szorgalommal és lelkesedéssel kezdték meg a felkészülést. A Kinizsi utcai kollégium tornaterme régóta vajúdó teremproblémát oldott meg. Szakosztályaink játékosanyaga jó. Szorgalmuk ellen nincs kifogás. Reméljük, mindez ebben az évben az eredményeken is megmutatkozik, s néhány csapatunk felsőbb osztályba lép. Ez mindenesetre nagy lökést adna egyetemünk fejlődésnek indult sportéletének.

Becs' szavunkra, ez is igaz...

A felvételi bizottságokat a döntés nehéz perceiben az alább közölt idézetek mosolyogtatták meg.

★

Miért választja a közgazdász pályát?

1. Közgazdász szeretnék lenni. Mindig érdeklődéssel kísértem a társadalombiztosítás terén hozott új juttatásokat.

2. Pályaválasztásomban a még kislánykoromban felépített álom, a példaképemre ható törekvés is közrejátszott azonkívül, hogy érdekelnek a gazdasági ügyek, problémák.

3. Szeretek barkácsolni, és nagy kedvet érzek a közgazdasági pályához.

4. Tanárom felkeltette érdeklődésemet e hazafias hivatás iránt.

5. Már 16 éves koromban a szocialista gazdaság törvényszerűségeinek és kategóriáinak tanulmányozásába merültem, melyről már akkor tudtam, hogy a marxista-lenisita közgazdaságtudomány feladata.

6. Látom, hogy társadalmunk a jogászok társadalmából átalakul a közgazdászok társadalmává.

Miért alkalmas közgazdásznak?

Az alábbi jelzők egy jellemzésben: „nem szorgalmas, nagyfokú közömbösség és kényelemszeretet jellemző rá, későn szánta rá magát a KISZ-tagságra; nem kimondottan közösségi ember; feladatokat önként nem vállal; túl érzékeny, gyenge az idegrendszere; sokszor makacs, mindent félvállról vesz, felületes".

Néhány sorral lejjebb:

„Közgazdásznak javasoljuk, alkalmas."

Egy orvosi vélemény:

„Közgazdasági pályára *szemüveggel* alkalmas."

Iskolai vélemény:

1. Akarata erős, ennek köszönhető, hogy a számára sok kellemetlenséget okozó feledékenysége ellen hatásosan tud küzdeni.

2. Az iskolától nem messze lakik, s így bejárási gondjai nincsenek.

3. Osztálytársainál felnőttebb, érettebb gondolkodású és magatartású. Ez észrevehetően konfliktusokat okoz — főként a lányokkal való kapcsolatában.

4. Kicsit lassú, de ez testalkatából is fakad.

5. A tanuló életcélja a haladás irányába esik.

6. Középiskolai tanulmányai elején kis termete miatt nem tudott magának tekintélyt biztosítani.

7. Megbízható, az osztálypénztárt is ő kezeli.

8. Világnézetére jellemző az útkeresés, kész tényeket nem fogad el.

9. Sportszerű életmódot folytat, bár nem sportol.

10. Szocialista világnézetű, szeret ellenkezni.

11. Könyvvitel versenyen, mint versenyző vett részt.

12. I. és II. osztályos korában csak tanulgatott, III o-tól kezdve viszont komolyan tanult.

13. Gondolkodik. Lényeglátó. Különbséget tud tenni.

14. Minden fölött gyors átlátása van.

15. Közösségéhez felfokozott, türelmes, számító, vezetőképes.

Nekem sohasem sikerült

Tudod, az egész ott kezdődött, hogy beléptem az egyetem kapuján. Abban a pillanatban átvillant az agyamon, hogy nekem ez úgysem fog sikerülni. Azután a Balatonparton sorra ölelgettem a közelben napozó nőket. A tűző napra gyanakodtak. Pedig csak felvettek. Nem sokkal később már rendszeresen járkáltam ki-be a kapun. Majd kaptam harminc, vagy negyven jegyzéket, ezek mindegyikén néhány érdekesebb olvasmányhalmaz szerepelt. Na, gondoltam, ez nem fog menni.

Az első vizsgán alig kaptam meg az ötöst. Mert ha nem azt a tételt húzom! Ki tudja?! Biztosan te is féltél már gyermekkorodban a szakállas házalótól, vagy a házmesterék kutyájától, amikor elvitte a labdádat. Igaz, később megdöglött. A kutya. Hát ilyet éreztem én is. Ez már túl szép lenne. Bátorság?! Nincs. Tuti, hogy elhúznak. És amilyen szerencsém van, pont az utolsó vizsgán. Hm, ilyen az én formám. Mint mindig.

Végül beiratkoztam a második félévre. Jaj, a sok új tantárgy! Ezt úgysem lehet kibírni. Hogy irigylem azokat, akik csak úgy hozzányúlnak valamihez és máris sikerül! Arról nem is beszélve, hogy mennyivel könnyebb volt télen vizsgázni. Nem volt ilyen meleg, meg a vizsganapok sem voltak ilyen lehetetlen időpontban. Minden másképp volt! Semmi sem volt! Gondolhatod, mit jelent a megváltozott, forró légkörben vizsgázni. Ezt nem nekem találták ki. Hogy milyen lesz az átlagom?! Ugyan ne viccelj, kettőből biztosan elvágnak!

3,8 lettem. Csak két tizedet javítottam. Ha nem szúr ki velem az utolsó vizsgán, akkor négyegész vagyok. Másoknak sokkal nagyobb dolgok sikerülnek. Mindegy. A második év végét úgysem érem meg! Jönnek a szigorlatok, még több óra, nem lesz tankönyv, nem lesz..... ...most tudtam meg. Félévben nem lesz vizsga két tárgyból. Hiába! Év végén lehetetlenség átmenni. Bezzeg, akik technikumba jártak! Én szerencsétlen, volt gimnazista, semmi jóra nem számíthatok. Nekik könnyű! Itt van például Köv Etel. A kisujjában van az egész számlakeret, meg mit tudom én micsoda. Elkészültem a legrosszabbra!

Beiratkoztam a harmadikba. Szerencsére az új csoportomban is van néhány ismerős. Az Etel megbukott. Azt hiszem, én is hamarosan követem. Olyan tárgyak jöttek be, amelyeket kizárt dolog megtanulni. Ki merem mondani előtted, ha ezt az évet túlélem, akkor már minden lehetséges. Úgyis képtelenség! Tavaly is csak a vizsgaidőszakban tanultam. Ez az idén nem lesz elég. Majd meglátod. Én előre szóltam!

Túl vagyok az első nyári gyakorlaton. Fogalmam sincs, hogy miként, de megúsztam. Negyedikbe járok, ha még nem említettem volna. Otthon azt mondják, hogy most már majdnem a kezemben érezhetem a diplomát. Én nem hiszem. Mindenesetre néha arra riadok éjjel, hogy közgazdász leszek. Ilyenkor egy kicsit bánatosan alszom el ismét, hiszen őszeres már sohasem lehetek. Hát igen. Nekem sohasem sikerült!

— Biztos, hogy erre van a 306/a terem?

Na, ne mondd!?

REGI SZÉP IDŐK
— Régen a felét se kellett tanulni!
— Bizony!
— Bezzeg!
— Bezzeg...!
— Ma a negyedét se győzzük!

LEHULL A LEPEL:
— Szia.
— Szia. Eljött a nagy nap!
— Igen, végzünk! Egy kicsit szomorú vagyok!
— Hát, ami azt illeti...
— Szerettem volna látni, hogy hova járok! De ezek az állványok mindent eltakarnak!

A STRÉBER:
— Pszt!
— Mi van?
— Súgjál már!
— Nem lehet, ide néz!
— Csak a nevét!!!
— Értsd meg, hogy nem lehet! Te is látod, hogy figyelnek!

ÖTÉVES ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ:
— Te Lali?
— Közgazdász lettem.
— Látod, látod!!

MINDEN LEHET:
— Nem tudod merre találom a háromnyolcvannégyest?
— Nem. De azt hiszem, valahol itt van az épületben.

MIT ADSZ ÉRTE?
— Neked miből van uvéd?
— Pégéből.
— Nekem matekból. Cserélnék veled!

SOSE LEHET TUDNI:
— Miért nem köszöntél?
— Már túl vagyok a filón!
— Bolond vagy! Tudszocból is vizsgáztat!
— Hű, az áldóját!

CSÁBÍTÁS:
— Látod azt a feketét? Odaülök mellé...
— Nem érdemes! Ültem már mellette. Egész előadás alatt jegyzetelt!
— Épp ez az! Nekem a jegyzet kell!

A SZÜLÉS:
— Adjatok egy cigit!!
— No?! Fiú?
— Nem...
— Lány?!
— Nem...
— ??!
— Kettes!!

ROSSZ PONT:
— Őt is hívtad?
— Megőrültél? Már két ötöse van!

A MÁZLI:
— Hogy valakinek ilyen szerencséje legyen!!
— Fogalmam sincs, hogy csinálta!?
— Valami eldugott könyvtárban bukkant a jegyzetre!

TALÁLKA:
— Te miből vizsgázol hatodikán?
— Könyvvitelből.
— Én statisztikából.
— Jó, akkor az uvéjegynél találkozunk!

JÓ TUDNI:
— Jössz a bulira?
— Tanulok...
— ??... !!!
— Nem mehetek úgy előadásra, hogy nem tudok... ultizni!

JELBESZÉD:
— Egs?!
— Uhmm. És?
— Egs.
— Sör!!

JÓ FEJ:
— Hallottad, hogy milyen jó nála vizsgázni? Mindenki szereti.
— Igen, én is. Most megyek hozzá másodszor!

HMM:
— Elkísérsz?
— Nem.
— Hát merre mész?
— Amerre te.

ZÜLLÉS:
— Elhatároztam, hogy tanulok?
— Ide jutottál?!!

Az asztal két oldala

Tanár és diák. Az asztal két oldalán. És csak nézzünk be egy vizsgára: micsoda különbség! Hogy is mondja a pol. gazd. komor szakszövege? ...örök, antagonisztikus ellentét van közöttük...

Mióta? Amióta a világ világ. (A filo. tanszék legújabb kutatásai szerint már nagyon régen.)

Miért? Csak.

A tanár ül az asztal egyik oldalán és kérdez. Amit akar.

S a szegény diák izzad, szurkol, gondolkodik, s válaszol. Nagy kínok árán. Ha tud. Ha nem?!... Nahát, ezért!

És valóban kibékíthetetlen? Ááá. Volt egy évfolyamtársam. Emlékszem titulusaira, amikor szemináriumvezetőnk nem akart neki félévkor aláírást adni. Ő nem tudna ilyen szívtelen lenni — dohogta... Aztán mégis megkapta az aláírást. Olyannyira, hogy azóta be is került a tanszékre. És hogy dicséri a főnökét!... Mondja, hogy milyen emberséges, és nagytudású tanszékvezető, és hogy akkor biztos igaza volt... Tempora mutantur: változnak az idők — gondolom és jövök kifelé a szobájából. A folyósón éppen két diák beszélgetése üti meg fülemet. Az ifjú tanársegéd „kegyetlenségét" szapulják...

És hogyan lehetne ezen az ellentéten segíteni?

Hááát...

Mindenesetre sok kérdésben meg lehetne találni a közös nevezőt. (A matematika tanszék szerint mindenben.)

Meg lehetne ugyanis könnyíteni egymás munkáját, s közös erőfeszítéssel — hiszen valójában a cél közös! — könnyebben lehetne előrelépni.

Sok, hasznos értelemben vett jóindulattal, emberséggel egymásnak sokkal kellemesebbé lehetne tenni az egyetem ódon falai között eltöltött időt.

De valahogy az asztal két oldala mégis megmarad. És ez a pozitúra fenemód hangulatalakító...

Mi erről a tanár és a diák véleménye? Ezt kérdeztem „egy" tanártól és „egy" diáktól.

„A tanár": — Hát szerintem elsősorban a diákokon múlik. Ha ők szorgalmasabbak, fegyelmezettebbek, intenzívebbek lennének...

„S a diák": — Hááát... Mindenesetre a tanároknak másképpen kellene csinálni...

— Hogyan?

— Mit tudom én! Én vagyok az oktató?

Hogy is mondta a népszerű professzor? „Az asztal egyik oldalán ül az ezerfejű sárkány — a diák —, s a túlsó oldalon a szegény, egyfejű sárkány — a tanár..."

Ez már csak jó lehet

A divatról van szó. A divatos kifejezésmódról. Mert vannak olyan csudabogár emberek a Földön, akik ki akarják fejezni magukat. Nem is az a baj, hanem az, hogy a tettek mezejére lépnek. Holott olyan sok más helyre is lehet lépni. Szóval lassan elérkeztünk oda, hogy felfedjem bajomat. Ez: a szabálytalanság. Az érvényesül, aki szabálytalan!

Írtam egy csodálatos regényt. A házmesterünk sírvafakadt a második oldalnál. A felesége nyugtatót vett be a negyediknél. De ez nem elég. Regényemet nem adták ki. Nem volt elég szabálytalan. Manapság az kell. Majd talán húsz év múlva. Mondták. Hát jó. Megpróbálkoztam a rövidebb műfajjal. Szenzációs riportokat írtam. Igen, igen szenzációsak, de hiányzik belőlük az olvasókat megfogó szabálytalanság. És az kell. Kell és kész! Mit tegyek?! Csináltam egy őrült jó filmet. Bármelyik fesztiválon megállja a helyét. Gondolom én. De nem. A filmben szerepelt egy férfi, egy nő, kettőjük viszonya a szerelem. Meg háromszög. Ám ez szabályos. S nem modern. A kutyát sem érdekli. Bezzeg, ha a film ott kezdődött volna, ahol befejeződött, és a közepéről kihagytam volna a közepét — akkor még beszélgethettünk volna!

Itt vannak a focisták! Nekik se megy, mert túl szabályosak. Az angolokat kell megnézni. Beállnak a kapu elé, fellökik a kapust. Ilyen ordító szabálytalanságot! S győznek! Kell ez nekünk? Nem. Most keresem magam. Mint ahogy a fiúk. Eddig nem sok anyagi sikerrel.

Mert átmentem a piroson. A rendőr azt mondta, ez szabálytalan. Örömömben megcsókoltam. Az még szabálytalanabb volt. Meg egy százas. Na ugye, sikerült. Csak próbálni kell. Azóta a cipőmet a fülemre húzom. A nadrágomat nem mindig veszem fel. Mikor hogy. A levest cipőkanállal eszem. Ha nem, a céklával kezdem, s a habcsókkal folytatom. Az utcára le sem megyek. Minek? Jó itt ebben a rugalmas szobában. Minden olyan szabálytalan!

Kísérteljárás az egyetemen

(a harang tompán elüti a tizenkettőt. Ajtónyikorgás.)

— Hu-huuuuuuuuu!

— Mi az, kérem, itt óra van!

— Csakhogy ez az én órám!

— Bocsánat, kérem, ha önnek itt órája van, mi elmehetünk más termet keresni. Érthetetlen, hogy már ilyenkor is foglaltak a termek. Ön kinek tart itt órát ilyen késő este?

— Hallja, ne gúnyolódjék, én kísértet vagyok és éjjel 12-kor minden terem az enyém. Ez az én órám. Ha nem tetszik, nézze meg a terembeosztást. Földszint nyolcas. És maguk, kik?

— Mi, kérem, nappalisok vagyunk.

— Ezt hogyan értsem?

— Szó szerint. Ezek a fiatalok az egyetem nappali tagozatának hallgatói, én vagyok a tanár és most orosz órát tartunk..., azaz tartanánk.

— Ha jól hallottam, nappalit mondott az imént?

— Igen.

— És most ön szerint nappal van?

— Hogyan?... Ja, nem. Öt perccel múlt éjfél. Most kaptunk termet. Azaz, hogy bizonyára azt is elnézték. Kérem, megyünk, máris. Továrisi igyitye szamnoj, termet keresni! Két fiú nézzen szét a másodikon. (Elmennek. Kísértet egyedül marad.)

— Még ilyet! Teremhiány! Állítólag az új órarendben nekem meg délelőtt kell majd kísértenem. Szép kis muri lesz majd, ha megjelenek a dialektikus materializmus előadás közepén, mint szemléltető eszköz!

A lányok tornaóráján: úszás

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt

FELELŐS SZERKESZTŐ:
KINCSES GYÖRGY

Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov tér 8.

Telefon: 186—850/138

Felelős kiadó: Csollány Ferenc

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat

Készül a Szikra Lapnyomdában

A KÜLÖNKIADÁST SZERKESZTETTE ÉS ÖSSZEÁLLÍTOTTA:

Pongrácz György

DR. BEDŐ GYULA, DR. BESSENYEI LAJOS, DR. CHIKÁN ATTILA, DOMÁNY ANDRÁS, FORGÁCS CSABA, HALÁSZ GÉZA, DR. HÁGELMAYER ISTVÁN, KAPLÁR JÓZSEF, KÉKESI KATALIN, KÉSEDI FERENC, DR. KOLACSEK ANDRÁS, LAPATH ÉVA, LÁSZLÓ GYULA, DR. MAROSI MIKLÓS, PONGRÁCZ GYÖRGY, DR. SZARVAS LÁSZLÓ, TARCSI GYULA, TORMAI LÁSZLÓ, DR. VÁGI FERENC.

FOTÓK:

BAJUSZ KÁROLY, KÁLMÁN DEZSŐ, KULCSÁR JÓZSEF, MÓRA GÁBOR.